

AGRICULTURA

SĂPTĂMÎNAL DE ȘTIINȚĂ ȘI PRACTICĂ AGRICOLĂ • Anul VII Nr. 21 (346) • Joi 18 septembrie 1969 • 16 pagini — 1 leu

A început semănatul grîului.

Toate lucrările să fie efectuate la timp și în condiții optime!

Ina. Adrian ROGOJANU

director general
în Consiliul Superior al Agriculturii

În 1970, ultimul an al actualului cincinal, există posibilități pentru obținerea unei producții de grâu superioare. Dispunem de un număr sporit de tractoare și mașini agricole, din ce în ce mai perfecționate, de cantități mai mari de îngrășăminte, insecto-fungicide și erbicide, de semințe cu valoare biologică ridicată, de cadre bine pregătite. Recolta viitoare va depinde în măsură hotărâtoare de buna organizare a activității unităților în compania de toamnă, de executarea la timp și în condiții optime a tuturor lucrărilor, de aplicarea tehnologiilor superioare indicate de stațiunile experimentale și institutele de cercetări.

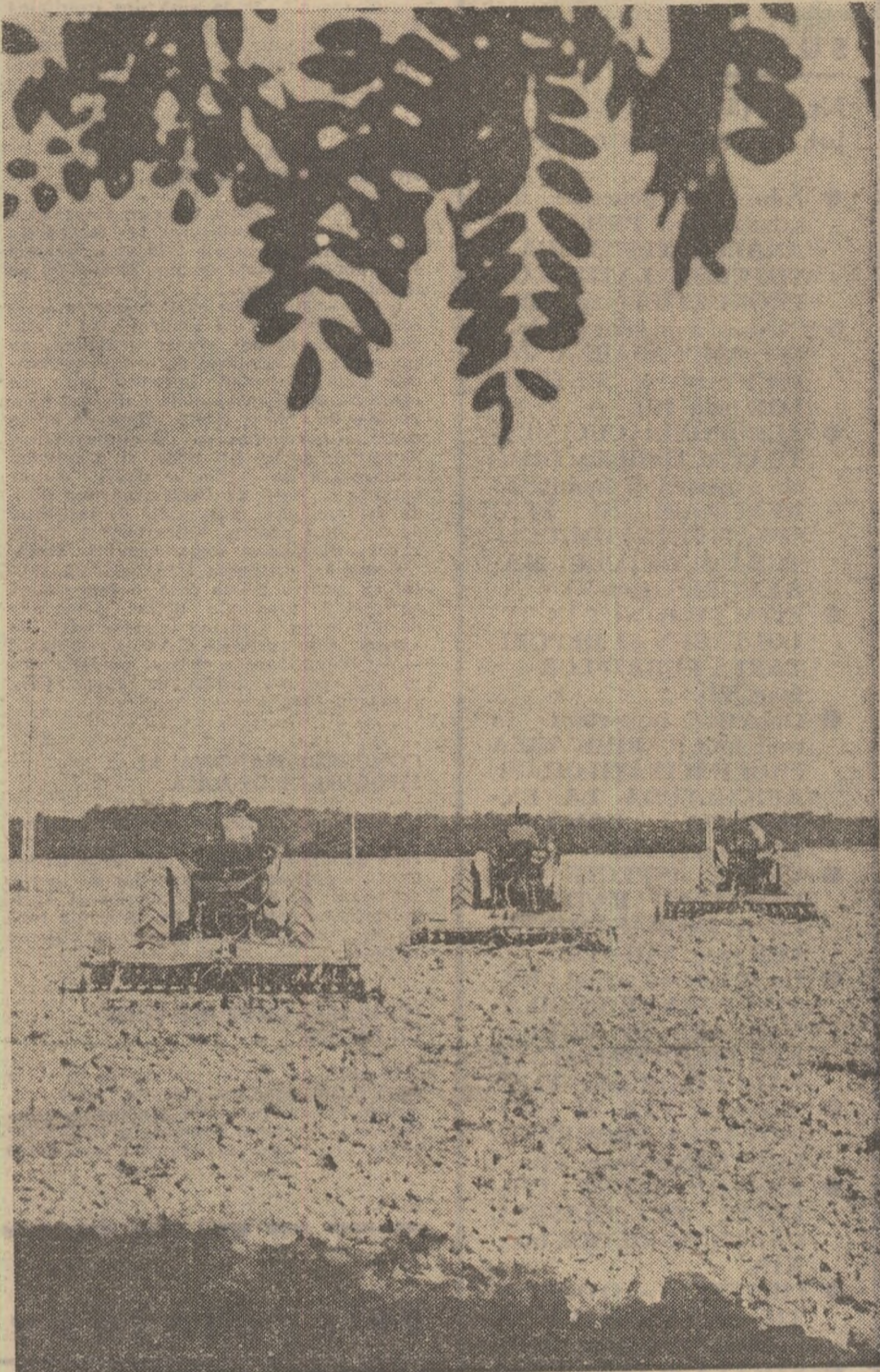
În cadrul acestor tehnologii, un loc de frunte îl ocupă efectuarea corespunzătoare a semănatului. Experiența unităților frunțase în cultura grâului a demonstrat că efectuarea acestor importante lucrări în bune condiții agrotehnice și încadrarea semănatului în epoca optimă recomandată de specialiști, presupune asigurarea din vreme a tuturor pregătirilor necesare. În această privință trebuie remarcat faptul că, deși ne aflăm aproape de ultima decadă a lunii septembrie, în multe unități lucrările premergătoare semănatului se desfășoară cu încetineală. Potrivit ultimelor date statistice, pînă la data de 15 septembrie a.c. pregătirea terenurilor pentru însămînțările de toamnă a fost efectuată, în cooperativele agricole, de exemplu, în proporție de 32 la sută. Anevoios decurg lucrările de pregătire a solului în unele

județe din Transilvania și nordul Moldovei — Sălaj, Sibiu, Cluj, Covasna, Brașov, Suceava etc., unde, după cum este cunoscut, semănatul grâului trebuie început mai devreme.

Este deci necesar ca direcțiile agricole județene, conducerile I.A.S., I.M.A., și cooperativele agricole, specialiștii din aceste unități, să ia măsuri pentru eliberarea cu prioritate a terenurilor destinate grâului și celorlalte culturi de toamnă, pentru impulsivarea ritmului lucrărilor cerute de asigurarea unui bun pat germinativ. O dată cu acestea se vor aplica și dozele de îngrășăminte recomandate de specialiștii fiecărei unități. Așa cum s-a subliniat la consfătuirea consacrată sporirii producției de grâu, o deosebită atenție trebuie acordată executării în mod diferențiat a pregătirii solului, fertilizării lui, a tuturor lucrărilor prevăzute în tehnologia culturii grâului. Pe terenurile în pantă și pe podzoluri se vor asigura cantități sporite de îngrășăminte naturale, chimice și amendamente, respectându-se totodată regulile cerute de prevenirea eroziunii solului. În toate zonele cu microdepresiuni în care apare frecvent pericolul bălțirii apei trebuie acordată atenție sporită lucrărilor de nivelare, folosind la maximum utilajele existente; totodată se vor lua măsuri care să asigure eliminarea excesului de umiditate.

Există încă rămăneri în urmă și în

(Continuare în pag. a 4-a)

Moment inaugural al semănatului. Pentru a asigura o recoltă bogată în anul viitor, pe ogoarele cooperativei agricole din Bratovești, județul Dolj, se pregătește un bun pat germinativ

Foto : D. CONSTANTINESCU

Și anul acesta, la 5 octombrie, se va sărbători „Ziua recoltei”. În legătură cu manifestările pe care le va prileji acest eveniment ne-am adresat tov. dr. ing. TEODOR MARIAN, director general în Consiliul Superior al Agriculturii, care ne-a spus :

Întrată în tradiție, „Ziua recoltei” se va desfășura în acest an sub semnul mobilizării tuturor eforturilor pentru înfăptuirea exemplară a lucrărilor din campania agricolă de toamnă, a sarcinilor stabilite de cel de-al X-lea Congres al P.C.R.

Condițiile naturale specifice din acest an, care cu influențat prelungirea duratei de vegetație a culturilor, impun efectuarea unui volum mare de lucrări, folosirea integrală a mijloacelor și forțelor existente pentru stringerea recoltei și efectuarea în-

La 5 octombrie — „Ziua recoltei”

sămînțirilor la timp și în cele mai bune condiții. „Ziua recoltei” va fi sărbătorită prin muncă de către întregă țărânișă cooperatistă, de mecanizatori și ceilalți lucrători de pe ogoare.

Direcțiile agricole și uniunile județene ale cooperativele agricole de producție vor întreprinde acțiuni corespunzătoare pentru urgentarea stringerii porumbului, florii-soarelui, legumelor, sfeclei de zahăr, fructelor, strugurilor, cartofilor, ca și a recoltării și depozitării furajelor, efectuării arăturilor, astfel ca în cea de-a doua decadă a lunii octombrie să se termine semănatul grâului, iar pînă la sfîrșitul lunii să se încheie recoltările, atât în cooperativele agricole cît și în I.A.S. Centrul de greutate al muncii specialiștilor din

aparaturii organelor agricole județene va fi mutat în unitățile de producție, în vederea unei cît mai bune organizări a muncilor de sezon.

Acolo unde stadiul lucrărilor permite, în comunele unde lucrările agricole sînt avansate, în ziua de 5 octombrie se vor organiza serbări închinare „Zilei recoltei”.

În Capitală, Consiliul popular al Municipiului București, cu sprijinul Consiliului Superior al Agriculturii și al Uniunii Naționale a Cooperativelelor Agricole de Producție, va amenaja, la Halele Obor, expoziții, tonete, standuri pentru vânzarea legumelor fructelor, strugurilor, cartofilor etc. În Piața Obor se vor amenaja estrade și ecrane în aer liber, mustării în decor specific național, bufete și instalații de divertisment.

Toate piețele Capitalei vor organiza expoziții cu vânzare de legume, fructe, struguri și alte produse agroalimentare.

Asemenea manifestări, în sprijinul mai bunei aprovizionării a populației, vor fi organizate cu prilejul „Zilei recoltei” și în celelalte municipii și orașe din țară. La dispoziția oamenilor muncii vor fi puse cantități abundente de produse agroalimentare, atât prin intermediul expozițiilor cu vânzare, cît și prin magazinele întreprinderilor agricole de stat și a celor intercooperatiste, sau ale întreprinderilor de legume și fructe. În jurul acestora se vor amenaja mustării, standuri de desfacere a articolelor de artizanat și a unor produse industriale solicitate.

Cu concursul Comitetelor pentru cultură și artă, al organizațiilor de tineret și sin-

dicale, vor fi organizate serbări ale recoltei, manifestări culturale-artistice, parade ale recoltei și parcuri de distracții specifice țărilor, tradițiilor locale.

„Ziua recoltei” va fi un prilej de trecere în revistă a succeselor obținute pînă acum de unitățile agricole, ca și pentru popularizarea rezultatelor obținute de fruntași. Cu prilejul acestei sărbători se vor înmîna distincții acestor cooperative agricole de producție care au obținut producții mari, situându-se pe primele locuri ale concursului grâului organizat în 1969.

Organizarea în cît mai bune condiții a manifestărilor prevăzute pentru ziua de 5 octombrie, sporirea fondului de marfă oferit desfacerii în piețe, precum și folosirea intensă a mijloacelor tehnice și a forței de muncă la efectuarea lucrărilor agricole vor încununa „Ziua recoltei” cu noi succese în îndeplinirea sarcinilor ce revin agriculturii noastre socialiste.

AGRICULTURA

Săptăminal de știință și practică agricolă editat de Consiliul Superior al Agriculturii și Uniunea Sindicatelor din întreprinderile și instituțiile agricole

SUMAR

Nr. 21 (346)
joi, 18 septembrie 1969.

- Adunările generale ale salariaților: **PRILEJ DE ANALIZĂ TEMEINICĂ A TUTUROR LATURILOR PRODUCȚIEI** (pag. III).
- Premisă a marilor producții: **AMPLASAREA JUICIOASĂ A CULTURILOR** (pag. IV).
- **AEROPONIA CUCEREȘTE ÎN ALȚIMILE**; Tribuna experienței înaintate: **REALIZĂRI ȘI PERSPECTIVE ÎN POMICULTURA JUDEȚULUI MARAMUREȘ** (pag. V).
- **RITM SUSTINUT ÎN RECOLTAREA ȘI DEPOZITAREA FURAJELOR** (pag. VI).
- Obiectiv important în zootehnic: **RIDICAREA PROLIFICITĂȚII OILOR; APICULTURA LA EXPOZIȚIA „ROMÂNIA 1969”** (pag. VII).
- **UNELE ASPECTE ALE UTILIZĂRII RAȚIONALE A ÎNGRĂȘĂMINTELOR** (pag. VIII—IX).
- Un deziderat actual: **EXTINDEREA TEHNICII AVANSATE ÎN RIDICAREA PRODUCTIVITĂȚII PĂDURILOR** (pag. X).
- **SINDICATELE ȘI PROMOVAREA PROGRESULUI TEHNIC** (pag. XI).
- Anchetă: **SCURT - CIRCUITE PE TRASEUL CĂRȚII AGRICOLE** (pag. XII).
- **FILATELIA — O OCUPAȚIE INSTRUCTIVĂ ȘI EDUCATIVĂ** (pag. XIII).
- **ȘTIINȚĂ ȘI TEHNICĂ — MERIDIANE** (pag. XV).
- **AGRICULTURA PE GLOB** (pag. XVI).

COLEGIUL DE REDACȚIE

Ing. Emilian **ALBULESCU** (secretar general de redacție); prof. dr. dc. Gh. **BAIA**; dr. ing. **OCTAVIAN CĂRARE**; ing. Vasile **CIUȘU** (redactor șef); prof. dr. dc. **DAVID DAVIDESCU**, membru corespondent al Academiei; ing. **Sonia DIRADURIAN**; ing. **TRITĂ FĂNIȚĂ**; ing. **Eugen GRIGORESCU**; ing. **Nicolae MANTZ**; dr. ing. **Teodor MARIAN**; ing. **Tiberiu MUREȘAN**; ing. **Lucian ROȘCA**; prof. dr. dc. **Irimie STAIU**, membru corespondent al Academiei; dr. ing. Gh. **STANCIU**; **Ion ȘERBAN**; ing. **Constantin TANASE**; ing. **Ion TEȘU**; ing. **Ion TOMA**; prof. dr. **Sergiu VREJBA**.

Abonamentele se fac la oficiile și agențiile postale, prin factorii postali și difuzorii procentuali. Comenzile pentru publicitate se primesc la Agenția de publicitate „Editura Știință” București, Oficiul postal nr 45, str 13 Decembrie nr 26, telefon 14 15 16. Tiparul: Combinatul poligrafic „Casa Științei”.

40 000

REDUCEREA TARIFULUI PENTRU RECOLTAREA MECANIZATA A PORUMBULUI

Printr-un ordin emis de conducerea Consiliului Superior al Agriculturii s-a stabilit ca tariful în natură pentru lucrările de recoltat porumb știuleți cu combina „CT-2R” să fie redus cu circa 30 la sută, față de cel aplicat pînă acum. Aceasta înseamnă că întreprinderile de mecanizare a agriculturii vor încasa pentru respectiva lucrare, începînd din această toamnă, 10 la sută din cantitatea de porumb știuleți recoltată. Măsura luată va asigura o extindere și mai mare a mecanizării lucrărilor agricole în unitățile servite, punerea la adăpost, în cel mai scurt timp, a recoltei.

SUCCESE REMARCABILE ALE VINURILOR ROMĂNEȘTI

La cel de al IX-lea Concurs internațional de vinuri desfășurat la Budapesta între 1—11 septembrie 1969 țara noastră a obținut 24 medalii de aur, 23 medalii de argint și 2 de bronz.

Din cele 21 de țări participante la acest concurs România a realizat cel mai mare procent de vinuri medaliate cu aur: 48%, din numărul de probe prezentate. Cele mai înalte aprecieri au fost întruinite de către vinurile Cabernet Sauvignon, de Miniș (1961) Roșu de Miniș (1961), Chardonnay de Murfatlar, (1959) Sauvignon de Tg. Jiu (1966) și Tămioasă românească de Ștefănești (1967). Notele maxime au fost atribuite vinurilor roșii, de calitate, seci, prezentate de Institutul de cercetări pentru viticultură și vinificație — Stațiunea experimentală Miniș. Demn de menționat este, totodată, faptul că, pentru prima dată, o cooperativă agricolă de producție obține o medalie de aur la un Concurs internațional de vinuri. Este vorba de C.A.P. Valea Seacă — Medgidia, care a cîștigat medalia respectivă pentru proba de Pinot Gris, producția 1966.

CONCURSUL NAȚIONAL AL STRUGURILOR DE MASĂ

La 22 septembrie, la Institutul agronomic din București va începe desfășurarea celei de a doua etape a celui de al III-lea Concurs național al strugurilor de masă, organizat de Consiliul Superior al Agriculturii. La concurs se vor prezenta probe din soiurile de struguri cu coacere mijlocie.

POPULAREA UNOR NOI ZONE CU FAZANI

În acest an au fost colonizate cu circa 9 000 fazani, zone din județele Sibiu, Olt, Argeș, Brăila. În lunile următoare, crescătoriile Asociației generale a vînătorilor și pescarilor vor mai furniza încă 16 000

Microinterviu

NOI PREOCUPĂRI LA S.C.R.C.S.A.

— Cîteva din realizările și proiectele de viitor ale stațiunii.
Ne răspunde tov. **Constantin VLAD**, inginer șef al Stațiunii centrale de reproducție și combaterea sterilității în animale:

— Cu materialul biologic recoltat și preparat de stațiune, anul trecut au fost însămintate 61 783 de vaci și vițeile, urmînd ca în acest an numărul acestora să crească la 110 000. De asemenea, au fost însămintate 35 138 de oi și mioare, pentru acest an cifra extinzîndu-se la 50 000.

— Ce acțiuni mai importante se desfășoară în prezent?

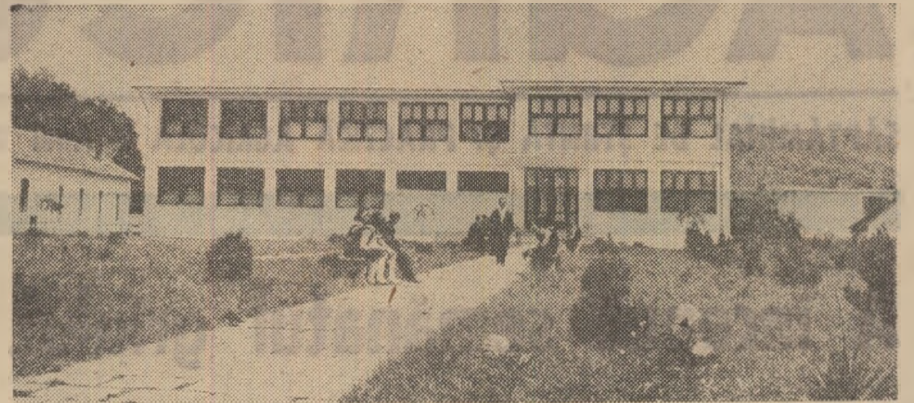
— În județul Prahova au fost deschise, anul acesta, patru puncte de însămintări artificiale la vaci, cu material biologic congelat. Astfel, în această zonă s-a ajuns la un număr total de 31 de puncte, cărorora li s-au mai adăugat alte 13, care au fost înființate la taberele de vară. Patru asemenea puncte de însămintări mai sînt organizate în județul Mureș, iar trei, în județul Neamț.

Și acum, în luna septembrie, are loc în continuare acțiunea de verificare a comportării la congelare a materialului biologic obținut de la taurii existenți la centrul județean din Blejoi (Prahova) în vederea folosirii acestora pentru extinderea acțiunii în întregul județ. O serie de verificări s-au făcut și în județul Botoșani, lucrările urmînd a fi extinse.

Mai trebuie notate contractele cu direcțiile agricole județene pentru furnizarea singelui de lapă gestantă necesar preparării serului gonadotrop. Pînă în prezent, stațiunea noastră a produs peste 1 000 litri de astfel de ser.

În momentul de față, se desfășoară intens lucrările de însămintări la oi, difuzîndu-se materialul biologic necesar cu

BLOC - NOTES

În întreaga țară a sunat din nou clopoșelul. În fotografie: imagine de la liceul agricol din Curtea de Argeș, județul Argeș

Foto: AGERPRES

de exemplare cu care vor fi colonizate pentru prima dată zone din județele Botoșani și Suceava.

DE-ALE CONSTRUCTORILOR

Uzina de reparații din Roșiorii de Vede și-a construit și amenajat de curînd o nouă hală de lăcătușerie. Toate ar fi fost bune și la locul lor dacă pînă la urmă constructorul n-ar fi neglijat o regulă dintre cele mai elementare. Și anume, la montarea instalației electrice de iluminat, el a practicat găuri direct în ferme, prin spargere. Fapt care, după cum este și firesc, a slăbit considerabil rezistența fermelor, punînd sub semnul întrebării posibilitatea suspendării podurilor rulante. Or, nemontarea podurilor înscamnă reducerea cu circa 25 la sută a capacității de producție a halei. Să nu mai vorbim de faptul că există pericolul prăbușirii acoperișului.

Pentru verificarea puterii de rezistență a acoperișului, Uzina a fost nevoită să solicite sprijinul unui organ de specialitate — Institutul de cercetări pentru construcții. Pînă ce acesta își va spune cuvîntul, ce părere are însă executantul lucrării — Trustul interjudețean de construcții Ilfov — despre orizontul profesional al celor care au lucrat aici?

MENTA, MUȘTELUL...

Cantitatea de plante medicinale preluate și prelucrate la întreprinderea de specialitate din Timișoara depășește cu peste 15 la sută planul de producție prevăzut pe primul semestru al anului.

În acest an, o serie de valoroase plante medicinale — menta, macul, muștarul, muștelul, valeriana, degețelul — sînt cultivate în 60 de cooperative agricole din județul Timiș.

INSTANTANEU

„CINE CUNOAȘTE AGRICULTURĂ, CÎȘTIGĂ”

Se aflau, în sala de festivități a Casei Agronomului din Panciu, treizeci de concurenți și concurențe din județele Bacău, Vaslui, Vrancea și Galați. Unii veniseră din localități destul de îndepărtate, sozînd abia cu o oră înaintea „examenului” ce avea să desemneze pe primii șase clasafii la faza interjudețeană a concursului „Cine cunoaște agricultura, cîștigă”. Am stat de vorbă în prealabil cu mai mulți dintre ei. Căutau, dar nu reușeau să-și ascundă emoțiile.

Îată însă că începe concursul după un scurt cuvînt introductiv al inginerului Demonstene Andronache, directorul Casei agronomului din Panciu. Iau loc în primul șir de bănci șapte legumicultori.

Întrebările sînt desprinse din activitatea de producție a unităților și urmăresc să verifice nivelul de cunoștințe tehnice ale concurenților.

Unii concurenți răspund prea sumar, este nevoie ca inginerul Paul Sevald, delegatul Consiliului Superior al Agriculturii și președintele comisiei, să intervină punînd întrebări ajutătoare. Totuși, unul dintre cei șapte concurenți, Dumitru Chiritoiu din Stănelești, Județul Vaslui, dovedește o pregătire deosebită, se exprimă cu limpezime, aduce explicații ample, suplimentare răspunsului solicitat.

Și orele trec în aceiași atmosferă de interes, de încordare și de... palpitantă, concursul desfășurîndu-se cu unele pauze și la celelalte „discipline”.

Cei care intrunesc procentajul maxim, înscris pe tablă imediat după fiecare răspuns, sînt declarați reușiți. Îată-i: la legumicultură: Dumitru **CHIRITOIU**; la cultura plantelor de cîmp: Dumitru **MHALACHE** de la C.A.P. Bucești, județul Galați; la pomicultură: Grigore **MOISE** de la C.A.P. Săscut-sat, județul Bacău; la viticultură: Ion **GHERASIM** de la C.A.P. Găiceana, județul Bacău; la creșterea animalelor, alt reprezentant din Săscut-sat, Gheorghe **OLARU**, iar la mecanizarea agriculturii, Lucian **IONIȚĂ** de la I.M.A. Mărșești, județul Vrancea.

Să le urăm succes și la ultima fază a concursului, cea republicană!

Ion DRINCU

Buletin agrometeorologic

În perioada 9—15 septembrie, vremea a fost frumoasă, cu cerul variabil și precipitații slabe, semnalate izolat în sud-vestul țării. În ultima zi a intervalului, cerul s-a acoperit în cea mai mare parte a țării (exceptînd Moldova și Dobrogea) și au căzut ploi temporare și averse.

Temperaturile medii zilnice au oscilat în general în jurul valorilor medii plurianuale; în primele două zile s-au înregistrat valori mai coborîte datorită însenării persistente din cursul nopții. Temperaturile maxime din aer, înregistrate la 10 septembrie, au fost cuprinse între 21° (la Petroșeni) și 28° (la Rădăuți, Băilești și Videle), iar cele minime, care s-au produs la 14 septembrie, au oscilat între 0° (la Joseni) și 16° (la Tr. Severin). În stralul arabil al solului, temperaturile medii din ultima zi au variat în general între 16° și 22°, fiind mai coborîte în

zonele depresionare.

Cantitățile de apă provenite din precipitațiile semnalate la 13, 14 și 15 septembrie (mai ales în jumătatea de vest a țării) au fost sub 4 mm. Cantități mai mari s-au semnalat la Apa Neagră (8 mm) și Oravița (12 mm). Apa pierdută din sol prin evaporație și evapotranspirație a depășit în majoritatea zonelor agricole cantitățile provenite din precipitații, fapt care a determinat scăderea umidității în stralul arabil. Deficitul de umiditate este mai accentuat în sud-estul țării și Cîmpia Dunării.

În sudul țării, marea majoritate a lanurilor de porumb însămintate în cursul lunii aprilie au atins stadiul majorității deplin. La seclă, procesul de acumulare a zahărului continuă.

În zonele în care au căzut precipitații abundente în timpul verii se semnalează putrezirea capitulelor la floarea-soarelui, fapt care impune grăbirea recoltei.

Timpul probabil pentru 19—25 septembrie: Vremea în curs de răcire, cu aer schimbător. Vor cădea ploi temporare și sub formă de averse, mai ales în nord-vestul și nordul țării. Vînt potrivit, cu intensificări de scurtă durată în Dobrogea și Bărăgan. Temperaturile minime vor fi cuprinse între 6° și 16°, mai mici în depresiunile din nordul țării, iar maximele între 15° și 25°, izolat mai ridicate.

ADUNĂRILE GENERALE ALE SALARIAȚILOR

PRILEJ DE ANALIZĂ TEMEINICĂ A TUTUROR LA TURILOR PRODUCȚIEI

COMITETUL DE DIRECȚIE A GĂSIT UN SPRIJIN UNANIM

Scurta trecere în revistă a activității pe opt luni prezentată de comitetul de direcție în fața adunării generale a salariaților de la I.M.A. Castelu, județul Constanța, a demonstrat încă o dată maturitatea cu care colectivele de muncitori au înțeles să-și aducă contribuția la realizarea sarcinilor majore ce stau în fața unității din care fac parte. În cadrul secțiilor, sectoarelor și atelierelor și apoi în adunarea generală, s-a dezbătut în mod concret, modul în care s-au realizat angajamentele luate în întrecerea socialistă subliniindu-se totodată resursele ce trebuie puse în valoare, în viitor.

La nivelul întreprinderii, a arătat în informarea prezentată tovarășului Ion TOMA, inginerul șef al unității, sarcinile de plan pe primele opt luni au fost îndeplinite și depășite. Veniturile realizate au fost mai mari cu 1 527 000 lei. Totodată, secțiile Poarta Albă, Ciocirlița de Jos și Cuza Vodă au obținut un venit mediu, pe tractor, superior celui realizat pe întreprindere.

Un aspect demn de relevat este acela că peste 1 300 000 lei din depășirea totală au fost realizați de pe urma lucrărilor agricole și numai 140 000 lei din lucrări de reparații și prestații. Acest lucru demonstrează că unitatea și-a axat în principal efortul spre deservirea cât mai completă și complexă a cooperativelor agricole.

La capitolul cheltuieli, a subliniat în continuare vorbitorul, s-au înregistrat economii la toate elementele care, însumate, reprezintă 767 000 lei. În acest fel, cheltuielile la 1 000 de lei venituri au fost reduse cu 130 lei (567 lei față de 697 lei fusesse planificat).

În cuvântul lor, participanții la dezbaterile adunării generale au scos în evidență și unele greutăți și deficiențe înregistrate în perioada care s-a scurs, subliniind că lichidarea lor va permite realizarea și chiar depășirea indicatorilor de plan în anul viitor. Dintre problemele principale ridicate au fost: aprovizionarea întreprinderii și secțiilor cu piese de schimb și carburanți la nivel corespunzător; o mai atentă supraveghere a modului în care tinerii mecanizatori efectuează întreținerea zilnică a tractoarelor și mașinilor agricole cu care lucrează; folosirea întregii capacități de lucru a utilajelor, precum și o dotare care să permită executarea unei game cât mai variate de lucrări. În legătură cu aceste probleme au fost făcute propuneri menite să confere o bază temeinică de realizare a sarcinilor de plan pentru anul viitor.

Pe lângă soluțiile propuse, care au fost prinse în planul de măsuri, o serie de șefi de secții s-au angajat să depășească indicii propuși. Astfel, tovarășul Victor BĂNICĂ, șeful secției nr. 7 — Ciocirlița de Jos, a arătat că veniturile pe care le va realiza în anul 1970 din lucrările efectuate la C.A.P., prestațiile de servicii, la terți, diversificarea și mecanizarea altor lucrări, pot asigura realizarea și depășirea sarcinilor propuse.

La rândul lui, Nicolae CHIRU, șeful secției nr. 2 — Castelu, una dintre cele mai bune din cadrul întreprinderii, a relatat că deși și-a realizat planul de venituri pe perioada ce s-a scurs, rezultatele sunt încă departe de a fi multumitoare. Cu toate că sarcina de plan pentru anul 1970 este mai mare, a spus în continuare șeful secției nr. 2, există posibilități pentru îndeplinirea ei.

Alți vorbitori, printre care Nicolae NICA, Nicolae ARDELEANU, Constantin TUDORICĂ au subliniat, în cuvântul lor, hotărârea colectivelor de salariați pe care le conduc sau din care fac parte de a depune toate eforturile pentru ca sarcinile ultimului an al cincinalului să fie realizate. Drept mărturie stă efortul unanim al tuturor salariaților ca, până la 1 decembrie a.c.,

să realizeze întreaga gamă de reparații la mașinile și tractoarele pe care le au în dotare.

RENTABILIZAREA ACTIVITĂȚII, ÎN CENTRUL DEZBATERILOR

La adunarea generală a salariaților de la I.A.S. Ciulnița, județul Ialomița, în informarea prezentată de inginerul Nicolae BUTANU, tehnologul șef al întreprinderii, nu s-a acordat un spațiu prea mare activității de la ferma nr. 2 cu profilul zootehnic — îngrășătoaria de taurine. Cu toate acestea, participanții la discuții au insistat mult asupra efectelor negative economico-financiare pe care le-a avut neîndeplinirea sarcinilor de plan în acest sector, propunând, totodată, măsuri pentru înlăturarea deficiențelor. Așa cum sublinia economistul șef Romo RUSU, planul de producție din sectorul zootehnic s-a soldat, pe primele opt luni, cu o nerealizare de circa 8 860 000 lei.

O analiză întocmită la sfârșitul primului trimestru al anului curent a justificat depășirea de cheltuieli prin nerealizarea sporului în greutate față de zilele furajate, concomitent cu creșterea consumului de unități nutritive. Totodată, costul unei unități nutritive a fost depășit cu 0,30 lei. S-a depășit, de asemenea, cu mult prețul de achiziție a animalelor, iar din cauza calității slabe a acestora a scăzut prețul lor de vânzare. Aceste aspecte, deși vizează activitatea unei singure ferme, a polarizat întreaga atenție a adunării. De fapt, lucrul este pe deplin justificat dacă ținem cont de faptul că I.A.S. este profilat pe îngrășarea taurinelor.

Ne aflăm în perioada când se analizează îndeplinirea sarcinilor de plan pe 1969 și se dezbate cifrele de plan pe anul 1970 în adunările generale ale salariaților, eveniment care a fost precedat de analiza și discuțiile pe secții, sectoare, la ateliere și ferme. Desfășurându-se sub semnul sarcinilor majore subliniate în documentele Congresului al X-lea al P.C.R., aceste adunări constituie un prilej deosebit pentru descoperirea rezervelor de ridicare a producției și sporire a eficienței activității economice. În adunările generale sînt analizate problemele esențiale ale îndeplinirii planului pe ultimele luni ale anului în curs precum și sarcinile pe 1970 — ultimul an al actualului cincinal.

Sarcina de plan pentru acest an prevede realizarea unui efectiv de 11 500 capete, care va trebui să asigure circa 3 900 tone de carne. Pînă în prezent s-au realizat 10 755 capete, livrându-se doar 2 482 tone de carne.

Indicatorii de plan pentru 1970 preconizează ca de la efectivul planificat pentru sfârșitul acestui an să se obțină o producție de circa 4 300 tone de carne, din care o mare cantitate va fi destinată exportului. În hotărârea luată în cadrul consiliului de administrație, de a se păstra același efectiv mediu, s-a subliniat necesitatea realizării sporului în greutatea vie.

Este îmbucurător faptul că majoritatea participanților la dezbaterile adunării au făcut unele propuneri prețioase menite să completeze planul de măsuri adoptat, să contribuie la îmbunătățirea activității acestei ferme. Tovarășul Petre BACIU, tehnicianul Gheorghe DRAGOMAN, inginerii Anghel RĂDESCU și M. SCURTESCU, au pus un accent deosebit pe reducerea prețului de cost al furajelor consumate, lucru ce se va putea realiza în anul viitor prin irigarea unei mari suprafețe din terenul ce aparține fermei nr. 2. S-a insistat și pe necesitatea reducerii cheltuielilor de achiziționare a animalelor. Îmbunătățirea furajării, mai ales prin folosirea rațională a lucernei care va aduce în final la realizarea unui spor mai mare în greutate și, totodată, la obținerea unei calități superioare la animalele livrate.

Dorința, exprimată de majoritatea celor ce au luat parte la dezbaterile adunării generale a I.A.S. Ciulnița, de a contribui cât mai activ la realizarea sarcinilor înscrise în planul de măsuri, de a rentabiliza în 1970 toate fermele constituie garanția realizării și depășirii sarcinilor de plan pentru anul viitor.

Constantin STĂNESCU

Sortarea mecanizată a strugurilor

Dealurile din Valea Călugărească sînt în anotimpul culesului. Rodul viilor e bogat. Împotrindu-se cu îndrăgire capriciilor naturii, viticultorii de la I.A.S.-Valea Călugărească au izbutit să obțină rezultate meritorii: cite 7 000—8 000 kg de struguri la hectar.

Poposind cu aparatul fotografic în această renumită podgorie — renumită în țară și peste hotare — am dorit să înregistrăm pe peliculă una din cele mai noi... noutăți. Tehnicianul Grigore Ghișoiu, de la ferma nr. 7, ne-a propus să fotografiem banda mecanizată de sortare a strugurilor. Prezintă avantaje deosebite față de practica de pînă acum: reduce efortul fizic, asigură o sortare conform standardului, reduce pierderile și sporește productivitatea sortatorilor cu peste 50 la sută.

Iată, în fotografia noastră, această instalație de mare folos pentru viticultori. În prim plan: studenta Cornelia Șaramet, de la Institutul agronomic din București, în practică la banda mecanică de sortare.

D. TARNAUCEANU

IMPERATIVUL ZILEI

Întreaga recoltă — strînsă, transportată și depozitată în condiții optime!

Ne aflăm în miezul lunii septembrie, perioadă când trebuie efectuat un volum sporit de lucrări agricole printre care recoltarea culturilor tîrziu ocupă un loc de frunte. În ultimele zile, forțe tot mai numeroase au fost dirijate spre strînsul florii-soarelui, sfeclii de zahăr, porumbului și altor culturi, astfel ca rodul bogat al acestei toamne să fie strîns și înmagazinat fără pierderi. Există numeroase ferme de stat și cooperative agricole unde campania de toamnă decurge într-un ritm susținut, lucrările încadrându-se în graficele întocmite la nivelul județelor și unităților.

Iată, pe scurt, o privire de ansamblu asupra modului cum se desfășoară aceste lucrări. Pînă la data de 15 septembrie a.c., floarea-soarelui a fost recoltată pe 41 la sută din suprafața planificată, fiind mai avansate cooperativele agricole din județele Brăila, Ilfov și Ialomița. Există însă și unități — îndeosebi în județele Dolj, Galați, Teleorman și altele — care, în condiții asemănătoare, au obținut rezultate diferite la recoltatul florii-soarelui. Aceasta denotă că nu peste tot se dă atenția cuvenită bunei organizări a muncii în campania de toamnă.

În zilele următoare va începe din plin recoltatul și la sfecla de zahăr. Pentru a evita pierderile de producție trebuie întocmite și respectate cu strictețe graficele de recoltare, ținîndu-se seama de capacitatea de prelucrare a fabricilor de zahăr, de mijloacele repartizate pentru transportul sfeclii, precum și de faptul că o parte din producție urmează să fie insiloizate la bazele de recepție. Munca va fi astfel organizată încît să se evite depozitarea un timp prea îndelungat, pe teren sau pe rampele gîrilor, a unor cantități mari de sfeclă, ceea ce ar duce la pierderi însemnate, atît pentru unitățile agricole, cît și pentru industria zahărului.

Pînă la jumătatea lunii septembrie, porumbul a fost recoltat pe o suprafață de peste 177 000 de hectare. Ținînd seama de stadiul de coacere al plantelor trebuie menționat că recoltatul porumbului se execută în mod nesățîsfăcător, mai cu seamă în județele din sudul și vestul țării. Pentru a se putea încadra în graficele de lucru stabilite, fiecare fermă, secție de mecanizare, cooperativă agricolă sînt datoare să utilizeze cît mai judicios mijloacele mecanizate și cele manuale.

Tot în această perioadă trebuie luate măsuri pentru intensificarea recoltării trifoliienelor, inului de ulei și tutunului. La această din urmă cultură se impun măsuri pentru intensificarea lucrărilor în județele Arad, Argeș, Dimbovița, Galați, Ialomița, Timiș, Vaslui și Vrancea.

O măsură importantă, care nu trebuie scăpată din atenția organelor agricole o constituie depozitarea în bune condiții a recoltei. Se constată că nu peste tot există spații de înmagazinare corespunzătoare. La unele întreprinderi agricole de stat și baze de recepție din județele Galați și Brăila, de exemplu, revizuirea, repararea, dezinfecția magazinelor, depozitelor și silozurilor, întîrzie. Este necesar să se asigure în toate unitățile spațiile de depozitare și condiții de păstrare corespunzătoare.

PREMIȘĂ A MARILOR PRODUCȚII:

Amplasarea judicioasă a culturilor

Eficiența economică a cultivării unei plante sau a unui grup de plante într-o zonă sau alta a țării este determinată de condițiile naturale de climă și sol, de gradul în care acestea reușesc să satisfacă cerințele biologice ale culturilor respective. În dorința de a asigura un grad ridicat de favorabilitate ecologică, s-au făcut studii și cercetări, care au dus la delimitarea unor zone de producție agricolă, cu condiții asemănătoare, raioane pedoclimatice și hărți ecologice pentru principalele plante de cultură. Totuși, aceste lucrări nu au reușit să evidențieze toate suprafețele existente și gradul lor de favorabilitate, deoarece studiile au cuprins unități pedoclimatice mari. Ca urmare, la nivel de unitate agricolă, aportul specialiștilor la amplasarea diverselor culturi pe tarlalele existente devine o necesitate stringentă, întrucât de acesta depinde, în final, rezultatul producției.

Studiile și cercetările întreprinse până în prezent au demonstrat că lucrarea de amplasare necesită minimum patru etape distincte și anume: stabilirea priorității de amplasare a culturilor, întoc-

mirea oglinzii favorabilității ecologice, stabilirea modului de amplasare de perspectivă și amplasarea curentă — anuală.

În cadrul primei etape se determină ordinea de amplasare a culturilor pe tarlale, în funcție de soiurile cele mai favorabile și plantele ce folosesc din plin condițiile zonei.

Prioritatea de amplasare este condiționată de mai mulți factori; la început se stabilesc plantele ce urmează să fie cultivate și locul lor de amplasare în funcție de gradul de exploatare al favorabilității ecologice. Se determină apoi cheltuielile materiale și de forță de muncă, fără însă a se omite cele de ordin tehnic și organizatoric.

Pe baza principiilor amintite, a fost aplicat, cu sprijinul cercetătorilor institutului nostru, la cooperativa agricolă din Horoatu-Crasnei, județul Sălaj, în mod experimental, un studiu de amplasare rațională a culturilor. Unitatea sus-amintită dispune de o suprafață de 1474 ha de teren arabil; în funcție de indicatorii de plan, această suprafață urma să fie cultivată astfel: grâu 540 ha, porumb 330 ha, sfeclă de zahăr 30 ha, legume

30 ha, cartofi 40 ha, trifoi 335 ha, în pentru fuior 100 ha, alte plante 69 ha.

Ținând cont de faptul că numărul tarlalelor cu pământ foarte bun sau bun sînt foarte reduse și cunoscînd gradul în care plantele au capacitatea de a valorifica condițiile ecologice, ordinea de amplasare inițială s-a schimbat. Astfel, au fost amplasate în primul rînd legumele și sfecla de zahăr, întrucît ele exploatează în cel mai înalt grad condițiile de climă și sol, și apoi cartoful, porumbul, grîul și inul. Pentru primul loc au concurat deci culturile de sfeclă de zahăr și de tomate. S-a dat prioritate acestora din urmă deoarece veniturile la hectar au atins peste 10 000 lei, în timp ce la sfecla de zahăr s-au realizat doar 4 000 lei.

Comparînd amplasarea după gradul de exploatare al favorabilității ecologice și volumul cheltuielilor materiale și cu forța de muncă, constatăm că ordinea culturilor este identică, cu excepția schimbului de loc dintre inul pentru fuior și trifoi. Ordinea de amplasare definitivă a dat cîștig de cauză inului pentru fuior. Iată acum și argumentul. Este adevărat că la în volumul cheltuielilor la

ha. este cu circa 1 600 lei mai mare decît la trifoi; acesta din urmă are gradul de exploatare al favorabilității ecologice cu 15—20 la sută mai mare decît al inului de fuior; în schimb, calculat la o producție de 3 500 kg fin de trifoi la ha, rezultă un spor valoric de numai circa 350 lei la ha, mult inferior celui de 1 600 lei realizat la cultura inului pentru fuior.

Dintre măsurile de ordin tehnic și organizatoric de care s-a ținut cont la determinarea ordinea de amplasare amintim stabilirea judicioasă a plantelor premergătoare. În această ordine de idei trebuie arătat că unele plante nu se pot cultiva eficient pe același teren decît după minimum 3—4 ani, cum este de exemplu trifoiul, inul de fuior etc. Altele, printre care sfecla de zahăr și cartoful, amplasate la un interval mai scurt de 3—4 ani pe același teren, necesită cheltuieli de fertilizare în plus pentru a obține producții ridicate.

Culturile ce se cer a fi irigate au avut prioritate la amplasare pe tarlalele amenajate în acest scop sau aflate în apropierea sursei de apă. De asemenea, cele a căror producție implică un volum mare de muncă au fost amplasate, în măsura posibilităților, pe terenurile plane, care permit mecanizarea lucrărilor. Totodată, s-a urmărit asigurarea participării la muncă a tuturor cooperantilor, evitîndu-se deplasările pe distanțe prea mari.

Ținînd cont de factorii arătați s-a întocmit, la cooperativa agricolă amintită, ordinea de prioritate definitivă și anume: legume, sfeclă de zahăr, cartof, porumb, grâu, în pentru fuior, trifoi.

A doua etapă, întocmirea „oglinzii favorabilității ecologice” cuprinde o repartizare pe tarlale, în funcție de capacitatea pe care o are solul din diferitele parcele de a satisface cerințele plantelor cultivate. Oglinda favorabilității ecologice reflectă aria de răspîndire a culturilor pe tarlale, după 3 clase de favorabilitate și anume: foarte favorabilă (F.F.), favorabilă I (F-I) și favorabilă II (F-II). Întrucît cooperativa agricolă din Horoatu-Crasnei dispune de un număr de 45 de tarlale, oglinda de favorabilitate a cuprins tot atîția indicatori cifrici.

Tabelul sinoptic întocmit a scos în evidență câteva observații. Astfel, nici o cultură nu se poate cultiva cu succes pe toată suprafața cooperativei; grîul se poate amplasa pe cea mai mare suprafață; tarlalele nr. 1, 2, 3 sînt în clasa de favorabilitate „F.F.” a tuturor culturilor; tarlalele nr. 43, 44, 45 nu figurează în „oglindea”, ceea ce înseamnă că nu sînt corespunzătoare pentru nici o cultură prevăzută în plan. În aceste împrejurări s-a recomandat să se introducă în plan

noi plante de cultură, care să exploateze terenurile de pe aceste tarlale sau să li se schimbe modul de folosință. În cazul nostru aceste tarlale vor fi terasate și plantate cu viță de vie.

Amplasarea de durată a culturilor se face pe tarlale și pe timpul unei rotații. Prin aceasta se urmărește amplasarea principalelor culturi în clasa de favorabilitate „F.F.”. Dacă suprafața nu-i suficientă, se trece în tarlalele din clasa „F-I” și, în ultima instanță, în clasa „F-II”.

În concluzie, este nevoie de ordinea de prioritate în amplasare și de oglinda favorabilității ecologice. Pentru a cunoaște suprafețele pe care se face amplasarea de durată a fiecărei culturi, în funcție de timpul unei rotații, se poate folosi formula:

$$SAD = Sp. \times n$$

În care: SAD = suprafața amplasării de durată; Sp = suprafețele planificate a se cultiva anual; n = numărul de ani în care planta revine pe aceeași tarla (durata rotației).

În cazul cooperativei agricole din Horoatu-Crasnei legumele ce se cultivă pe o suprafață de 30 ha permit revenirea lor cu succes, din doi în doi ani, pe același teren, deoarece, de regulă, se însămînțează o varietate de specii; în aceste condiții formula indică o suprafață de 60 ha.

$$SAD = 30 \times 2 = 60 \text{ ha.}$$

În clasa de favorabilitate „F.F.” sînt numai 40 ha, ceea ce înseamnă că, 20 ha se vor cultiva pe tarlalele 4 și 12 din clasa „F.I”. Pentru sfecla de zahăr SAD = 30 x 3 = 120 ha. Din clasa „F.F.” a sfeclei de zahăr, tarlalele 1, 2 și 3 în suprafață de 30 ha sînt deja ocupate cu legume, rămînînd libere doar 22 ha, la care se mai adaugă 70 ha din clasa „F-I” și 23 ha din clasa „F-II” pentru a completa cele 120 ha. În acest fel, se procedează cu toate culturile.

Întrucît sarcinile de plan nu sînt imuabile se face și o amplasare anuală, prin care se stabilesc tarlalele ce se cultivă, cu diferite culturi, corelîndu-se totodată cu amplasarea de durată.

Împărțirea culturilor pe tarlale se face înainte de recoltarea cerealelor păioase, pentru a se putea elibera terenul din vreme și a se asigura condiții optime însămînțării din toamnă.

Prin respectarea tuturor regulilor agrotehnice și organizarea judicioasă a amplasării culturilor, gospodarii din Horoatu-Crasnei au reușit să obțină, mai mulți ani la rînd, producții de peste 3 000 kg de porumb, 30 000 kg sfeclă de zahăr, 20 000 kg de legume, în medie la hectar, deși unitatea este așezată în zona de deal, la poalele munților Meseș.

Ing. Victor HĂLMĂJAN
cercetător
la I.C.E.A.

Oglinda favorabilității

Nr. crt.	Cultura	Nr. tarlalelor și suprafețe repartizate pe culturi și clase de favorabilitate						Total pe cele 3 categorii
		F. F.		F. I.		F. II.		
		Nr. tarlalei	S. Ha.	Nr. tarlalei	S. Ha.	Nr. tarlalei	S. Ha.	
1. Grîu	1,2,3,4,7,8,12,14,18,19,	350	5,6,21,22,23,34,35,36,39,40,41.	420	13,15,16,17,20,24,25,26,27,30,31,42.	580	1350	
2. Porumb	1,2,3,4,12,14,18.	105	5,6,7,8,9,10,11,15,17,21.	370	16,22,23,25,31,32,37,41,42.	410	885	
3. Legume	1,2,3,	40	4,12,14.	35	15,16,17,19.	17	92	
4. Sfeclă	1,2,3,4,12.	52	14,15,16,17,19,20.	70	5,6,12,18,21,7,8,10.	43	175	
5. Trifoi	1,2,3,4,5,7,9,12,17,17,19,20.	300	27,28,31,33,34,35,36,37,38,39.	390	21,22,23,24,25,26,29,30,32,40,41,42.	410	1100	
6. Cartofi	1,2,3,4,12,37,38,39,	130	27,28,29,30,35,36.	95	21,22,23,24,25,32,42.	170	395	
7. In	1,2,3,4,5,6,13,14,15,16,17,18.	170	7,8,9,10,11,21,22,23,24,29,30,31,32.	450	19,20,25,26,27,28,36,37,38,39,41,42.	280	800	

(Urmare din pag. 1)

ceea ce privește asigurarea semințelor necesare. Va trebui ca, în zilele următoare, direcțiile de resort din Consiliul Superior al Agriculturii, organele agricole județene și conducerea unităților să ia toate măsurile pentru urgentarea acestei lucrări, astfel ca semănatul grîului și celorlalte culturi de toamnă să nu întârzie. La ora actuală mai sînt județe unde schimbul semințelor nu s-a încheiat. Se constată, totodată, că în județele Cluj, Covasna, Dimbovița, Dolj, Harghita, Olt și altele cooperativele agricole întârzie să trimită probele necesare de semințe, din producția proprie, la laboratoarele de control, ceea ce dovedește că îndeosebi condiționatul semințelor se execută anevoios. În alte locuri unitățile cooperatiste întârzie să indice semințele ce le-au fost repartizate. Se impune, deci, ca lucrările pregătitoare să fie cit mai repede încheiate, astfel ca fiecare fermă de stat și cooperativă agricolă de producție să se poată încadra în epoca optimă recomandată pentru păioasele de toamnă.

Respectarea epocii optime de semănat constituie una din principalele condiții cerute de asigurarea unei recolte mari de grîu. O atastă experiența a numeroase unități agricole care obțin an de

A început semănatul grîului

an producții mari și constante. Exemple sînt destule. La cooperativa agricolă din Ripiceni, județul Botoșani, bunăoară, grîul semănat după 20 octombrie a dat cu 1 400 kg mai puțin la hectar decît cel pus sub brazdă înainte de această dată. La consfățuirea grîului, numeroși participanți au scos în evidență faptul că în toamnele cînd solul este bine aprovizionat cu apă semănatul trebuie început mai devreme, astfel ca lucrarea să poată fi încheiată înainte de data considerată ca limită maximă pentru epoca optimă de semănat.

În toamna aceasta există posibilități ca semănatul să fie executat, cu mașinile aflate în dotare, în 8—10 zile lucrătoare. Pentru aceasta se cere însă mult spirit organizatoric, inițiativă în folosirea integrală, cu randament maxim, a tractoarelor și mașinilor agricole, a tuturor forțelor de muncă. În fiecare unitate agricolă să existe grafice în care să se prevadă executarea ritmică a diferitelor lucrări, astfel ca semănatul grîului și celorlalte culturi să se poată încadra, pe tară, în epoca optimă, de la 20 septembrie la 15—20 octombrie.

O atenție deosebită va fi dată calității lucrărilor. În această privință cuvîntul hotărîtor, trebuie să-l aibă specialiștii. Nu se va însămînța nici o suprafață de teren fără aprobarea lor. Cadrele tehnice din unități vor stabili cu mult discernămint norma de sămînță la hectar și densitatea, fiind seama de soi, de valoarea culturală a semințelor, de umiditatea din sol, de nivelul fertilizării asigurate și de perioada de semănat. În același timp, în funcție de regimul precipitațiilor și cel termic al zonei, se va asigura adecvarea corespunzătoare de semănat, urmîndu-se mobilizare bună a solului la această adîncime.

Cîteva cuvinte despre prevenirea și combaterea bolilor și dăunătorilor. Anul trecut, unele județe, datorită nerespectării indicațiilor date de specialiști în scopul protecției plantelor, au plătit un tribut destul de greu în ceea ce privește producția de grîu. Este necesar, de aceea, să se urmărească foarte riguros modul în care se tratează sămînța, respectîndu-se întocmai instrucțiunile pentru folosirea fiecărui produs fitofarmaceutic.

Se impun, de asemenea, măsuri de prevenire a atacului de Zabrus în zonele unde acest dăunător se semnalează în mod frecvent. Într-un cuvînt, trebuie aplicate, sub îndrumarea specialiștilor, toate tratamentele menite să prevină și să combată atacul diferiților dușmani ai culturilor. În timpul răsării și pe măsura creșterii plantelor, culturile vor fi îndeaproape supravegheate, luîndu-se fără întârziere măsurile ce se impun în cazul atacului de dăunători. Indicăm, totodată, să se controleze terenurile și locurile de iernare a ploșnițelor pentru a se stabili rezerva biologică a dăunătorilor și cantitățile de produse fitofarmaceutice necesare combaterii dăunătorilor.

Pentru asigurarea semințelor necesare recoltei viitoare, se impune o grijă deosebită lucrărilor pe loturile semincere din unități. Pregătirea terenului, aplicarea dozelor de îngrășăminte, semănatul etc., trebuie efectuate în mod exemplar.

Efectuarea la un nivel superior a însămînțării de toamnă, a tuturor lucrărilor agricole din perioada următoare, constituie îndatoriri de frunte ale celor ce muncesc pe ogoare. În felul acesta ei vor contribui la obținerea unei producții sporite în anul viitor, la crearea bazei necesare realizării pînă în 1975 a celor 17,5—18,5 milioane tone cereale, prevăzute de Directivele Congresului al X-lea al P.C.R.

TRIBUNA EXPERIENȚEI ÎNAINȚATE

REALIZĂRI ȘI PERSPECTIVE ÎN POMICULTURA JUDEȚULUI MARAMUREȘ

Dealurile însoțite care împreună județul nostru, de la Baia Mare la Seini, cele de la Șomcuta Mare, Copalnic Mănăstur, Coroleni, Sișești, Sighet, Remeți, situate într-o zonă cu un climat temperat central-european, oferă condiții din cele mai prielnice pomiculturii. În plus, cooperativizarea agriculturii, a creat cadrul prielnic pentru valorificarea din plin a condițiilor naturale și a experienței populației.

Studiile făcute începând cu anul 1962 au stabilit, în linii generale, posibilitățile de extindere a pomiculturii pe zone, direcțiile de specializare a producției și ritmul de executare a noilor plantații. Urmare firească a sprijinului material și tehnic pus la dispoziție de către stat, patrimoniul pomicol s-a dezvoltat an de an cuprinzând, în prezent, o suprafață de 15 380 hectare, din care în cooperativele agricole dețin 9 224 hectare, iar I.A.S. 1 654 hectare; membrii cooperatori și țărani individuali posedă un număr de peste 920 mii de pomi, ceea ce echivalează cu o suprafață de peste 4 600 de hectare. Semnificativ este faptul că, o bună parte din suprafața totală — peste 50 la sută — este reprezentată de livezile tinere, înființate în ultimii 6—7 ani în cooperativele agricole.

Pe fundalul noilor plantații se conturează, încă de pe acum, bazine specializate în cultura merelor și prunelor pentru export, cum ar fi cele din Șomcuta Mare, Baia Mare, Seini, Sighet, Copalnic Mănăstur, Făurești, Coroleni, Ariniș, Băsești și multe altele. Pomicultura reprezintă în prezent profilul de producție al întreprinderilor agricole de stat Satulung, Seini și Sighet, iar într-un număr de 36 cooperative agricole, ramura principală în ceea ce privește producția-marfă. Accentuarea acestei profilări, importantă linie directoare a documentelor Congresului al X-lea al P.C.R., va fi concretizată prin intrarea pe rod, în următorii ani, a unor noi plantații. Pomicultura va reprezenta, în județul Maramureș, sursa principală de venituri bănești în peste 50 de cooperative agricole.

Majoritatea plantațiilor, în special cele înființate în ultimii ani, s-a realizat pe bază de proiecte, prin care s-au stabilit și soluțiile tehnice atât pentru organizarea și amenajarea terenurilor,

cît și pentru exploatarea livezilor în condițiile specifice județului. Alături de măsurile organizatorice, an de an au fost luate și măsuri în vederea sporirii producțiilor la unitatea de suprafață, asigurându-se la fiecare hectar, în medie, pe județ, cantitatea de 100 kg de îngrășăminte chimice. Această cantitate deși nu se ridică la nivelul cerințelor, s-a făcut totuși simțită în producție. Anual se mai fertilizează cu îngrășăminte organice circa 1 000 de hectare cu livezi, în unitățile agricole socialiste și peste 75 la sută din numărul de pomi deținută de membrii cooperatori și de individuali. Se cheltuiesc totodată, pentru combaterea dăunătorilor în pomicultură, peste 10 milioane de lei. Cele 40 de tractoare fitosanitare, echipate cu utilaj modern existente în județ execută, în medie, un număr de 600 000 de tratamente, înlocuind munca manuală a peste 500 de muncitori. Din păcate, utilajele respective nu sînt folosite încă peste tot la întreaga lor capacitate. În unele cooperative, ca cele din Cernești, Șomcuta, Berchez și altele există, în acest sens, rețineri cu totul nejustificate. O asemenea atitudine trebuie total revizuită pentru a se putea realiza extinderea gradului de mecanizare a lucrărilor fitosanitare în pomicultură, acțiune care, împreună cu celelalte măsuri agrotehnice, va duce la sporirea producției de fructe și la îmbunătățirea lor calitativă.

Avînd în vedere importanța pe care o are pomicultura în economia județului nostru, necesitatea producerii materialului săditor-pomicol a constituit

o preocupare deosebită. Cele trei pepiniere pomicole — de la Baia Sprie, Sighet și Copalnic Mănăstur — existente în urmă cu cîțiva ani nu produceau material săditor la nivelul cerințelor. De aceea, ele au fost desființate. S-a extins, în schimb, pepiniera pomicolă din Seini, care deține o suprafață totală de 210 hectare și are o capacitate de producție anuală de 400—500 mii de pomi fructiferi. Se satisface astfel atât necesarul județului Maramureș, cît și al altor județe învecinate.

Extinzîndu-se producerea materialului săditor pomicol pe portaltui vegetativ, în special pe cei cu vigoare redusă, s-a creat posibilitatea înființării livezilor intensive. Celor din I.A.S. Satulung și Seini li s-au adăugat, în ultimii ani, livezile intensive ale cooperativele agricole din Ardușat, Șomcuta-Mare, Ocoliș și altele, însumînd o suprafață de circa 100 hectare. Anul trecut s-au și cules primele roade. Merită remarcat și faptul că pomii cu talie mică își fac tot mai mult apariția și în grădinile membrilor cooperatori și ale țărănilor individuali.

Întregul complex de măsuri agropomicole aplicate în ultimii ani, a dus la sporirea producției de fructe. La sfîrșitul anului 1967, de pildă, producția totală de fructe a atins 53 320 tone, cu 20 000 tone mai mult față de cît s-a obținut la sfîrșitul anului 1965. Bună este, mai cu seamă, producția ce se obține în întreprinderile agricole de stat, unde acest sector i se acordă toată atenția necesară. Ca urmare, cantitatea de fructe obținută în

I.A.S. în anul 1968 a fost de 5 500 tone, cu 950 tone mai mare față de realizările anului 1965.

Paralel cu sporirea producției de fructe au crescut și cantitățile livrate la export. Numai I.A.S., de pildă, livrează la export, anual, 30 la sută din producția de fructe, ceea ce îi atestă calitatea.

Condițiile pedoclimatice specifice județului nostru, baza materială precum și experiența dobîndită pînă în prezent, pun bazele dezvoltării pomiculturii în perspectivă, în raport cu noile sarcini ce ne revin prin Directivele Congresului al X-lea al P.C.R. Din studiile făcute în fiecare cooperativă agricolă în parte rezultă că, pînă în 1980, în județul nostru se vor mai planta încă 3 300 hectare, din care circa 500 hectare cu livezi intensive, iar producția de fructe va crește la aproximativ 30 000 tone anual.

Realizarea acestor obiective este condiționată, bineînțeles, de practicarea unei tehnici pomicole superioare, bazată pe aplicarea rezultatelor cercetării științifice. Pentru adaptarea îndrumărilor primite din partea institutului de profil la condițiile specifice județului, s-a creat, încă din 1965, laboratorul pomicol de pe dealul „Dura”. El deține în prezent o suprafață de 160 hectare, cu perspectiva de a se extinde la 320 hectare și de a deveni stațiune experimentală pomicolă. Aici s-ar putea organiza cercetări de agrotehnică pomicolă, culturi comparative, studiul soiurilor de pomi fructiferi și al castanului comestibil, precum și cercetări de ameliorații agrosilvice, de combatere a eroziunii solului și organizarea teritoriului în condițiile specifice de deal și munte ale județului Maramureș. Deși este o unitate relativ nouă, laboratorul pomicol a devenit nu numai un propagator al celei mai avansate agrotehnici în pomicultură, dar și o adevărată pepinieră de formare a cadrelor de pomicultori.

Ing. Merișor COCOȘILĂ
director adjunct
al Direcției agricole
a județului Maramureș

AEROPONIA cucerește înălțimile

Poate renunța agricultura definitiv la sol? Iată o întrebare la care oamenii de știință caută tot mai mult, răspunsul. La început a fost hidroponia. Mai recent, a apărut aeroponia, care se detașează complet de pămînt, etalîndu-se pe o nouă dimensiune: verticală. Culturile aeroponice, în țara noastră sînt inițiate de prof. dr. doc. David DAVIDESCU, vicepreședinte al Consiliului Superior al Agriculturii. Din experimentele efectuate la I.A.S.-Sere Arad, I.A.S.-Sere Ploiești și Facultatea de horticultură a Institutului agronomic „N. Bălcescu” din București vă prezentăm pe cele de la Arad.

„Nimic nu se pierde”

Cine vizitează instalația aeroponică a I.A.S. sere Arad, între două cicluri de producție, cînd aici se efectuează operațiile de curățire și dezinfectare, găsește sere „pustice”. Întrînd aici ești tentat să crezi că te afli într-un cu totul alt loc decît într-o seră. Stîlpi verticali, de un alb imaculat, seamănă, mai degrabă, cu niște luminări imense dintr-o mare catedrală. De fapt, ei nu sînt altceva decît tuburi din material plastic, cu diametrul de 120 mm. Înălțimea de doi metri și jumătate a tuburilor, cît măsoară aici, la Arad, nu este obligatorie. Există instalații aeroponice unde tuburile ating și zeci de metri. Pe fiecare din cei 240 de „stîlpi” sînt practicate orificii cu diametrul de 25 mm, în așa fel încît să fie cîte trei în același plan. Tuburile sînt legate între ele la partea superioară cu o conductă, prin care se aplică substanțele nutritive, iar la partea inferioară, în sol, cu o conductă, care colectează într-un bazin substanțele neabsorbite de plante.

Instalația mai are o pompă și un bazin (montat în subsol) asemănătoare celor din serele obișnuite. Întrucît substanțele nutritive se deplasează în circuit închis (bazin-plante-bazin) se realizează o economie enormă, ele putînd repeta acest circuit timp foarte îndelungat.

Cartea de vizită

Dacă mai adăugăm că în orificiile de pe tuburi se aplică plantele după ce au fost înve-

litate într-o bucată de material plastic, poros, care are menirea să rețină substanțele nutritive, se pare că am spus totul despre aeroponie.

„Pledoaria” pentru aeroponie nu începe cu simplitatea și ingeniozitatea ei, ci prin economisirea unor importante suprafețe de teren agricol. Instalația de la I.A.S. sere — Arad formată din 240 de tuburi, ocupă 180 m.p. Numărul de plante pe m.p. se ridică pînă la 40 față de 3 cîte sînt la culturile din serele obișnuite.

Una din marile calități ale aeroponice este eliminarea totală a lucrărilor de întreținere a culturilor. Dispare acea muncă uriașă, care dă bătaie de cap legumicultorilor: distrugerea buruienilor. Neexistînd sol, nu apar nici buruieni. Singurele lucrări agricole sînt legatul plantelor la „stîlp” — care servește în acest caz drept cel mai ideal țărș — copilitul și cîrșitul. În sfîrșit, principala operație, și de ce să nu recunoaștem cea mai plăcută — este recoltarea.

Tomatele aeroponice au dat la Arad o producție de 72 tone la ha, iar salata, 40 tone. Căpșunii pot rodi de patru ori mai mult față de cei cultivați în cîmp. Din palmaresul recoltelor mai amintim gulioarele și, mai ales, ardeiul iute, cărora... traiul în aeroponie le priește foarte mult.

Aeroponia, ca și hidroponia de altfel, dar în mai mare măsură ca aceasta, a... uitat de mult o noțiune care joacă un rol însemnat în agricultura „terestră”: rotația culturilor. Într-un an astronomic, în acest sistem pot fi cultivate

două cicluri de tomate, iar în „pauze” încă alte două de salată.

Cum pot fi „prajiți” microbi...

Aeroponia și-a luat adio de la o serie de dăunători (heterodera, fuzarium sau verticilium). Dar, din cauza temperaturii și umidității existente în sere, bolile (afidele, de exemplu) sînt iminente. În acest caz, combaterea lor se face prompt în mod identic ca la culturile normale din sere. Un mare viitor se pare să prezinte substanțele sistemice care, odată absorbite de plante, devin toxice pentru virusurile și paraziții purtători de boli, ce vegetează pe aceste plante.

Controlul permanent al sănătății culturilor este poate cheia principală a succeselor aeroponice. Igiena, care domnește aici, amintește de curățenia din farmacii sau laboratoare. Încă de la plantare, buretele în care sînt învelite plîntuțele, este dezinfectat într-o soluție de formalină 3 la sută.

La sfîrșitul unui ciclu, toată instalația este purificată cu ajutorul unor substanțe. Timp de 10 minute, în seră, din cauza temperaturii ridicate de 50° C, substanțele ajung în starea de gaz, soarta eventualelor virusuri fiind definitiv astfel pecetluită...

Rețete, rețete

Alimentarea unei culturi aeroponice rămîne, de asemenea, o chestiune esențială și de-

licată. Pentru „meniurile” aeroponice au fost întocmite diverse rețete, care prevăd o serie de săruri chimice și microelemente ce se dizolvă în apă: fosfatul monopotasic, azotatul de calciu, sulfatul de magneziu, acidul clorhidric, clorura ferică, iată cîteva din substanțele în general ușor de procurat, care alcătuiesc o astfel de rețetă.

Plantele sînt alimentate cîte două minute pe oră. În acest timp, un manometru urmărește atent presiunea osmotică, care nu trebuie să depășească 0,5—0,7 atmosfere, orice abateri putînd dăuna „apetitului” plantelor.

Umbrirea constituie, de asemenea, o chestiune destul de spinoasă. Plantele aflate la partea inferioară produc, din cauza umbririi, de 5—6 ori

mai puțin față de cele aflate la partea superioară; 70 la sută din producția totală e dată de plantele aflate la partea superioară. Pentru a elimina acest neajuns, inginerul Tudor Albini, realizatorul instalației existente, propune „stîlpi” alcătuiți din bucăți demontabile; în acest caz, plantele de jos vor putea fi montate în partea superioară a tubului, urcînd la „etajul” superior. Aceasta presupune însă plantarea și, astfel, maturarea diferențiată a diferitelor „etaje” ale aceluiași tub.

Pentru aeroponie „sus” și „jos” se pare că are o semnificație deosebită, preferința plantelor pentru „sus” confirmînd încă o dată ascensiunea pe verticală a aeroponice.

N. MARIȘ

Instalația aeroponică de la Institutul agronomic „Nicolae Bălcescu”.

ÎN JUDEȚUL BRĂILA

SE EXTIND METODELE MODERNE DE REPRODUȚIE A ANIMALELOR

Una din căile principale pentru sporirea numerică a șeptelului și îmbunătățirea calității lui o constituie organizarea temeinică a selecției și folosirea însămînțărilor artificiale. În județul Brăila, la fel ca și în celelalte județe ale țării, realizarea acestei sarcini de mare răspundere revine în primul rând, Centrului de reproducție și selecție a animalelor.

Ca urmare a planului de măsuri elaborat de comitetul județean de partid, acțiunea de însămînțări artificiale s-a extins în toate cooperativele agricole din județ, ajungându-se la 117 puncte de însămînțări artificiale. În același timp, controlul oficial al producției s-a extins într-un număr de 12 unități aparținând I.A.S. și I.C.C.A.

Taurii reproducători pe care-i folosim fac parte din rasele Roșie Daneză și Roșie Estonă și provin din vaci cu producții de 6 000—7 000 litri de lapte. Aceștia sînt utilizați pentru însămînțarea artificială a femelelor, selecționate în loturile de prăsilă. Mai dispunem, de asemenea, și de tauri din rasa Red-Poll, proveniți din import, pe care îi folosim la încrucișările industriale cu vacile din lotul de exploatare.

În vederea sporirii cât mai rapide a șeptelului și pentru ameliorarea efectivelor existente, tehnicienii și operatorii Centrului de reproducție și selecție au însămînțat artificial, pînă în prezent, 20 359 de vaci, din care 14 943 din cooperativele agricole, planul de însămînțări pe primul semestru fiind astfel realizat în proporție de 106 la sută. Rezultate din cele mai bune a obținut operatorul Ion Popoacă de la cooperativa agricolă Unirea, care a însămînțat un număr de 306 vaci, realizînd un procent de fecunditate de 94 la sută. Rezultate asemănătoare au obținut și operatorii Costică Stoica de la

Lanurile, Ion Bibicu și Aurel Cioroiu, de la Viziru, Gheorghe Mortu de la Oprigenești, tehniciana Marioara Bujor de la Ianca și alții.

În cadrul centrului nostru, o atenție deosebită se acordă reducerii perioadei dintre fătare și instalarea gestației, ca și a intervalului între cele două fătări. Pe această linie, majoritatea inginerilor zootehniști din cooperativele agricole și medicii veterinari de la circumscripții se preocupă sistematic de întocmirea planului de montă și fătări, iar tehnicienii și operatorii execută la rîndul lor corect și la momentul optim însămînțările artificiale.

Pentru buna organizare a procesului de reproducție, efectuarea lunară a diagnosticului gestației la vacile însămînțate artificial s-a dovedit a fi de mare eficiență. În această privință poate fi apreciată ca exemplară activitatea medicilor veterinari Ion Ciupală, Octavian Rusu, Dumitru Stanciu, Ion Mazilu, care aplică, după caz, tratamentul adecvat la vacile care prezintă tulburări de reproducție. Nu același lucru se poate spune despre medicii Marin Ioniță de la circumscripția Roșiori și Constantin Popa de la Cireșu, care neglijează sarcinile privind prevenirea și combaterea sterilității la animale.

Pentru îmbunătățirea continuă a activității în domeniul reproducției și selecției la animale, încă de la începutul acestui an, s-au luat o serie de măsuri tehnico-organizatorice în unitățile cu rezultate mai slabe. Au fost încadrați operatori cu o temeinică pregătire profesională, care au urmat cursuri teoretice la Liceul agricol sau la Casa agronomului și au făcut practică timp de 30 de zile la punctele cu rezultate cele mai bune, unde lucrează tehnicienii veterinari și zootehniști cu experiență mai îndelungată. În cooperativele agri-

cole Colțea, Ciocile și Ștefan Ghiorghiu, unde în anii anteriori s-a practicat monta naturală realizîndu-se procente scăzute de fertilitate, la indicația Comitetului județean de partid, au luat ființă în acest an puncte de însămînțări artificiale. Ca urmare, la cooperativa agricolă Colțea, de pildă, la 98 vaci însămînțate artificial în lunile ianuarie, februarie și martie a.c. s-a obținut o fecunditate de 95 la sută.

Fiecare din unitățile amintite, prin înființarea punctelor de însămînțări artificiale au realizat economii de peste 50 000 de lei (costul furajelor pentru tauri și a muncii îngrijitorilor).

Succese însemnate s-au obținut și în sectorul ovin al cooperativele agricole din județul Brăila. În campania din acest an, operatorii centrului nostru vor însămînța artificial peste 140 000 de oi, cuprinzînd astfel întregul efectiv de oi-mame aflat atît în proprietatea cooperativele agricole, cît și a membrilor cooperatori. Ținînd cont de sarcinile ce revin creșterii animalelor — sarcini subliniate cu ocazia lucrărilor celui de-al X-lea Congres al P.C.R. — sporirea efectivelor și a producției de lînă și carne, ameliorarea efectivelor de ovine, obținerea de miei timpurii, atît pentru prăsilă cît și pentru sacrificare, capătă o importanță deosebit de mare. În vederea realizării acestor obiective, cu sprijinul Direcției agricole județene s-a organizat o ședință de instrucaj cu toate cadrele tehnice care lucrează în sectorul creșterii animalelor cu care ocazie s-au pus în dezbatere sarcinile legate de amenajarea punctelor de însămînțări artificiale, completarea trușelor de însămînțări artificiale, pregătirea oilor și a berbecilor încercători, recoltarea de probe de sînge pentru orhiepididimită, stabilirea turmelor și a localităților etc. În acest an, la unele cooperative, pentru însămînțarea oilor din lotul de exploatare se vor folosi berbeci din rase perfecționate de carne.

În vederea obținerii unor rezultate bune prin practicarea fătărilor timpurii, s-au luat măsuri pentru efectuarea din timp a reparațiilor necesare la toate saivanele, astfel încît să se asigure condiții optime pentru cazarea atît a oilor mame, cît și a produșilor ce se vor obține încă din luna ianuarie a viitorului an.

Ing. Aurel PITROP
directorul
Centrului județean de reproducție și selecție a animalelor — Brăila

Agendă veterinară

INTOXICAȚIA CU „PASERSAN“

Pasersanul este un preparat comercial cu un conținut de 50 la sută furazolidonă (derivat ai nitrofuranului) care se folosește în doză de 80 mg la 100 g sau 800 g la tona de nutreț, pentru prevenirea și combaterea, în special al salmonelozelor și colibacilozei la păsări. Tratamentul pentru combaterea tifozei durează 14 zile și, după o pauză de 7 zile, încă 10—14 zile; pentru prevenirea și combaterea colibacilozei se administrează timp de 5 zile.

Pasersanul, pentru rezultatele bune pe care le dă este folosit frecvent în țara noastră. Utilizat în faza incipientă a focarului de boală, reduce mortalitatea cu cca 30 la sută. Efectul terapeutic se poate considera însă nul, atunci cînd boala evoluează acut și se află într-o fază mult avansată, cînd procentul de mortalitate este deja ridicat.

În limitele dozei terapeutice și chiar imediat peste limita a acesteia, Pasersanul produce rar efecte secundare. Doza terapeutică este mult distanțată de doza toxică, apreciată de 8—10 ori mai mare. Cu toate acestea, în urma unui tratament mult prelungit, dar mai ales în cazul unui calcul greșit al dozei terapeutice, se ajunge la supradozaj, considerat ca foarte periculos în cazul cînd păsările sînt tratate la apariția semnelor de boală, cînd boala evoluează acut și cînd sînt prezenți factori nefavorabili de alimentație și igienă. În astfel de situații pierderile prin mortalitate pot fi extrem de mari.

Simptomele intoxicației prin supradozare excesivă apar brusc, după un timp de 10—12 ore sau chiar de 2—3 ore, cînd organismul este afectat și de alte cauze. Manifestarea clinică se traduce prin: inapetență, sete, mers clătînat și nesigur, schiopături, căderi, crize tetaniforme accentuate la zgomote etc. Alteori se manifestă printr-o profundă stare depresivă manifestată prin zbîrlirea penelor, lipsă de mișcare, indiferență față de apă și de hrană, pareze și paralizii la picioare și aripi, stări de hiperexcitabilitate intermitente, manifestate prin învîrtiri în cerc, sărituri cu încercări de zbor dezorientat, urmate de convulsii terminale și moarte, care intervine de obicei în primele 24 ore. În cazul unei evoluții subacute se constată pervertirea gustului, sete, diaree cu fecale apoase, schiopături și mers înțepe-nit, scădere în greutate, pareze și paralizii la picioare și aripi, ușoare accese convulsiforme etc. Remiterile sînt tardive, iar moartea are loc după 8—15 zile.

Păsările remise, ca și cele ce sînt intoxicate cronic, scad mult în greutate, producția de ouă, încetează sau se reduce considerabil.

La necropsie mucoasele sînt palide, țesutul conjunctiv subcutan prezintă numeroase sufuziuni sanguine, mucoasa gastro-intestinală devine congestivă și ușor hemoragică, în sacul pericardic apare lichid. Se mai constată leziuni degenerative în ficat și rinichi, măduva osoasă capătă o culoare albă, grăsoasă, apar puncte hemoragice în zona de creștere a oaselor lungi.

Tratamentul este simptomatic. Mai eficace este schimbarea completă a hranei. Administrarea urgentă de acid folic (vit. B₉, Bc) pe cale orală, în apă sau furaj, anulează în bună parte efectele toxice. Păsările remise, dar tratate, se sacrifică. Aprecierea igienică a cîrnii se face de către laboratorul de control al alimentelor.

Măsurile profilactice constă din respectarea cu strictețe a regulilor prevăzute în instrucțiunile de folosire a Pasersanului, evitîndu-se supradozajul și tratamentul de lungă durată. Tineretul aviar se tratează de la vîrsta de 5 zile. În cazul tifozei acute, se elimină de la tratament păsările care prezintă semne clinice de boală. Cînd boala microbiană, pentru care s-a efectuat tratamentul, se află în fază avansată și, cu atît mai mult, cînd sînt prezente și unele organopatii însoțite de deficiențe de alimentație și igienă, doza terapeutică poate constitui doză toxică.

Dr. M. RĂPEANU
Laborator central de control sanitar-veterinar al alimentelor și furajelor București

La I.A.S. Drăgănești-Vlașca, județul Teleorman, recoltarea și însilozarea porumbului este în plină desfășurare

Foto: C. DUMITRU

RITM SUSTINUT LA RECOLTAREA ȘI DEPOZITAREA FURAJELOR!

În numărul 19 din 4 septembrie a.c. revista „Agricultura“ a publicat articolul: „Asigurarea furajelor succulente — o sarcină de mare actualitate“, în care s-au făcut recomandări în legătură cu o serie de măsuri tehnico-organizatorice privind desfășurarea în bune condiții a campaniei de recoltare a porumbului pentru boabe în faza „în pîrgă“ și de însilozare concomitentă a tulpinilor și frunzelor de porumb de pe o suprafață cît mai mare. S-a preconizat ca fiecare unitate agricolă socialistă să asigure cel puțin 5 tone de nutreț însilozat pentru fiecare vită mare și 0,5 tone pentru fiecare ovină.

Indicația Consiliului Superior al Agriculturii a avut un larg ecou în toate județele cultivatoare de porumb, trecîndu-se la măsuri operative în vederea asigurării unor cantități cît mai mari de furaje.

Se constată însă că față de stadiul destul de avansat al vegetației, mai ales în județele din sudul țării, ritmul de recoltare și însilozare este încă lent. Pînă la sfîrșitul săptămînii trecute, de pildă, porumbul nu se însilozase decît în proporție de 12 la sută din totalul suprafeței propuse. Oricum întîrziere în recoltarea porumbului va avea urmări negative asupra calității silozului.

În județul Constanța, așa cum ne-a informat ing. Ștefan Moise, director adjunct al direcției agricole județene, cooperativele agricole au reușit, pînă la sfîrșitul săptămînii trecute, să recolteze și să însilozaze porumbul de pe o suprafață de 2 500 ha, din cele 16 000 de ha propuse. S-au însilozat astfel circa 15 000 de tone de tulpini de porumb. Datorită măsurilor organizatorice luate în colaborare cu uniunea județeană a cooperativele agricole de producție, viteza de lucru în ultimele zile a

crescut simțitor. Pe primele locuri se situează cooperativele agricole din Fîntinele, Cobadin, Topalu, Ciobanu și altele. Pe lângă porumbul recoltat, în aceste zile, care va acoperi circa 30 la sută din necesarul de furaje, cooperativele agricole din județul Constanța au mai însilozat 120 000 de tone de porumb din cultura dublă. Cu grijă gospodărească s-a strîns și depozitat întreaga cantitate de paie și pleavă rezultată din cultura cerealelor păioase, precum și resturile de la grădinițele de legume. Există

premise ca, desfășurînd și pe mai departe o activitate susținută, întregul necesar de furaje să fie asigurat.

Și în județul Ialomița, ne relatează ing. Constantina Tonca, director adjunct al direcției agricole județene, campania de recoltare a porumbului este în plină desfășurare. Pînă la sfîrșitul săptămînii trecute se recoltează peste 20 la sută din întreaga suprafață cultivată cu porumb. Din cele 261 350 tone de porumb cît și-au propus să însilozaze cooperativele din județ, pînă în

prezent, din culturi duble sau pure, s-au însilozat 63 611 tone. Alte 4 250 tone de tulpini și frunze s-au recoltat în ultimele zile. Totodată, din cantitatea de 59 000 de tone de finuri prevăzută pentru acest an, s-au recoltat și depozitat 39 000 de tone. Recent, din inițiativa comitetului județean de partid, au fost convocați și instruiți toți activiștii de partid din satele și comunele din județ, inginerii și președinții tuturor cooperativele agricole. Cu această ocazie s-a apreciat că există posibilități pentru însilozarea a peste 150 000 de tone de tulpini și frunze de porumb. O activitate exemplară se desfășoară în cooperativele agricole „Scînteia“, Smirna, Grindu, Gh. Doja, Gh. Lazăr și altele unde, zilnic, ritmul de recoltări și însilozări se accelerează considerabil. Nu același lucru se poate spune despre cooperativele agricole din Bucești, Mărculești, Tîndărei, Dragalina care, pînă în prezent, nu au manifestat preocupări suficiente pentru asigurarea furajelor.

Nu trebuie scăpat nici o clipă din vedere faptul că regimul de climă din acest an creează condiții pentru asigurarea integrală a necesarului de furaje. Aceste condiții însă trebuie valorificate din plin.

L. ROȘCA

Având în vedere aspectele multiple pe care le ridică creșterea prolificității la oi, în țările cu o zootehnie avansată s-a ajuns, la unele rase de oi, la o prolificitate de 200 la sută și chiar mai mult. În acest context, prezentăm succint metodele folosite și rezultatele obținute la Stațiunea experimentală Dobrogea, în ridicarea prolificității la oi.

Prolificitatea oilor, ca de altfel și a celorlalte specii de animale, este un caracter complex și este condiționată de o serie de factori interni (ereditate) și externi (rasă, vîrstă, greutate corporală, nivelul rației furajere și valoarea ei biologică, sezonul de montă, substanțele hormonale etc.).

Ereditatea prolificității la oi este mult discutată, părerile cercetătorilor fiind diferite. Concluzia generală la care s-a ajuns însă este aceea că prolificitatea se moștenește greu, întrucît coeficientul de ereditate (h^2) este foarte mic. De pildă, la rasa Merinos la Palas h^2 , cercetat pe un număr de 337 cupluri, a fost de 0,18 la sută. Majoritatea oamenilor de știință susțin că ridicarea procentului de prolificitate la oi se realizează pe baza întăririi sănătății turmei, îmbunătățirii bazei furajere și altor factori externi.

Părerile sînt unanime în ce privește influența mamei în transmiterea prolificității: între prolificitatea mamelor și a fiicelor există o corelație și acest caracter se transmite la fiice într-o măsură mai mare de oile adulte din fătări gemene, decît de cele tinere din aceleași fătări.

Influența berbecului asupra prolificității este mai puțin precizată. Totuși, majoritatea cercetătorilor sînt de acord că prolificitatea berbecului trebuie apreciată nu numai după origine și numărul de fătări generale în turmă, ci și după felul cum transmite acest caracter la fiice. De pildă, în stațiunea noastră, berbecul pepinier nr. 16 a ridi-

cat prolificitatea la fiice cu 16,9 la sută, pe cînd berbecul nr. 147 a scăzut-o cu 15,5 la sută.

Dintre factorii de mediu extern, alimentația joacă un rol hotărîtor în ridicarea prolificității. Nivelul rației alimentare, valoarea biologică a alimentelor și pregătirea oilor cu 3—4 săptămîni înainte campaniei de montă constituie baza materială a ridicării prolificității. Supunerea oilor cu 3—4 săptămîni înainte de începerea campaniei de montă, la un șoc de

orz, grîu, secară, iarbă de Sudan sau lucernă verde contribuie, de asemenea, la ridicarea procentului de prolificitate.

Un alt factor important îl constituie greutatea corporală. Astfel, oile grele, indiferent de vîrstă, dau un număr mai mare de miei gemeni decît oile cu greutate corporală mai mică. Există o corelație pozitivă între greutatea corporală a oilor la montă și prolificitate. Cu deosebire, ridicarea greutății corporale a mioarelor după tun-

minerale, substanțe hormonale etc.

Experiențe îndelungate confirmă că selecția oilor în direcția ridicării prolificității este de lungă durată. De aceea, pentru a mări rapid această însușire la rasele de oi pentru carne, în multe țări se practică încrucișarea între rasele de oi de carne (Border, Leicester, Contentin etc.) și rasele Romanov și Landrace finlandeză care fată, de regulă, 3—4 miei combinînd caracterul de prolifici-

biecțiuni: că mieii obținuți din aceste fătări ar fi mai plăpînzi mai debili și mai ușori la naștere și că ar înregistra un procent mai mare de mortalitate și morbiditate, pînă la înfărcare. Într-adevăr, mieii din fătări gemene sînt mai ușori la naștere cu circa 19 la sută față de cei din fătări simple. Dar, printr-o îngrijire rațională și hrănire suplimentară, la vîrsta de 14 luni acești miei realizează aceeași greutate corporală (58,50 kg femelele din fătări simple și 57,60 kg cele din fătări gemene) și dau aceeași producție de lînă (6,81 kg masculii din fătări simple, respectiv 6,81 kg la cei din fătări gemene) cu aceeași lungime a suviței de lînă. Și pierderile pînă la înfărcare sînt, de asemenea, nesemnificative (0,5 la sută la mieii din fătări simple și 0,6 la sută la cei din fătări gemene).

Pe baza cercetărilor întreprinse în cadrul Stațiunii experimentale Dobrogea, rezultă că mieii din fătări gemene, rațional crescuți, de la vîrsta de 7—8 săptămîni, o dată cu dezvoltarea prestomacelor, au un metabolism energetic cu 12,6 la sută mai mare decît congenierii lor din fătări simple și valorifică mai bine nutrejurile. Astfel, pentru 1 kg spor în greutate vie, de la naștere la înfărcare, aceștia consumă cu 20 la sută mai puțină proteină digestibilă și, respectiv, 19,8 la sută mai puține unități nutritive decît mieii din fătări simple.

În concluzie, ridicarea prolificității la oi este un mijloc eficace de înmulțire rapidă a efectivelor de oi și de sporire a rentabilității creșterii lor, atît în direcția producției de carne, cît și a celei de lînă.

Dr. SAVIU TIMARIU
med. vet. Alex. URSESCU
Stațiunea experimentală
Dobrogea

OBIECTIV IMPORTANT ÎN ZOOTEHNIE

Ridicarea prolificității oilor

În ultimii ani, odată cu adîncirea procesului de intensificare a agriculturii, și în creșterea oilor s-au înregistrat orientări spre noi obiective în vederea sporirii eficienței economice. Unul din aceste obiective — ridicarea prolificității oilor — are ca scop sporirea numerică a efectivului de oi și a producției de carne, des-

chizînd perspective deosebite în rentabilizarea creșterii oilor. Ridicarea prolificității oilor contribuie și la mărirea producției de lînă și lapte, deoarece mieii din fătări gemene, rațional hrăniți și îngrijiți, sînt dotați cu o vitalitate superioară și realizează aceleași producții ca și congenierii lor din fătări simple.

hrănire (Flushing) prin administrarea unui supliment de concentrate de 0,300—0,400 kg pe cap și zi, bogat în substanțe proteice 0,100kg uruială de mazăre 0,100 kg șroturi de floarea-soarelui, 0,100 kg uruială de porumb și 0,100 kg grîu clasa a II-a încolțit astfel ca oile să cîștige, în această perioadă, 3—5 kg greutate și să fie într-o stare de întreținere corespunzătoare, contribuie la comasarea apariției căldurilor și la maturarea unui număr mai mare de ovule, încît prolificitatea se ridică cu cel puțin 15—25 la sută. Scoaterea oilor pe pășuni crude (samulastră) de

dere, printr-un șoc alimentar, pînă la montă, ridică prolificitatea acestora, cu 10—15 la sută, față de mioarele ușoare și nepregătite pentru campania de montă.

Și vîrsta oilor joacă un rol important în ridicarea prolificității. Pe baza datelor obținute în stațiunea noastră, cea mai mică prolificitate se obține la prima fatăre — la 2 ani (17 la sută) și cea mai mare — la vîrsta de 5—6 ani (40 la sută).

Pe lîngă acești factori, prolificitatea este condiționată de climă, anotimp, conținutul furajelor în vitamine și săruri

tate cu cel de carne și vitalitate.

Pentru ridicarea prolificității la oile de lînă, pe baza datelor din literatura de specialitate, precum și a rezultatelor obținute la Stațiunea experimentală Dobrogea, se recomandă selecția sistematică și intensivă de mai multe generații a oilor din fătări gemene și a berbecilor care transmit această însușire la fiice, precum și ameliorarea condițiilor de mediu extern: hrană, adăpost, creștere etc.

În ce privește eficiența creșterii mielilor gemeni, crescătorii din țara noastră aduc unele o-

APICULTURA LA EXPOZIȚIA „ROMÂNIA 1969“

Una din ramurile agriculturii, sugerativ prezentată la Expoziția „România 1969“ este și apicultura, îndeletnicire statornicită pe meleagurile patriei noastre cu multe secole în urmă. La fel însă ca și în celelalte activități, și în apicultură, cei 25 de „ani noi“ au însemnat transformări adînci, i-au asigurat perspective largi de dezvoltare. Este suficient să treci pragul pavilionului Asociației crescătorilor de albine, el însuși de o arhitectură originală — simbolizînd un stup orizontal cu 23 de rame, dar cu o suprafață de peste 150 mp — pentru a cunoaște nemijlocit principalele realizări obținute în acest pătăr de veac.

Așa cum se poate urmări pe unul din panouri, de la 460 000 de familii de albine, cu o producție medie de 6 kg de miere și 0,100 kg de ceară în anul 1945, în anul 1968 s-a ajuns la 978 000 de familii de albine, cu o producție medie de 11,2 kg de miere și 0,250 kg de ceară. Cantitatea totală de miere și ceară a crescut deci de la 2 600 la 15 000 de tone și, respectiv, de la 60 la 250 de tone. Un alt panou ne sugerează și căile prin care s-a ajuns la aceste

rezultate. Este vorba, în primul rînd, de sprijinul primit din partea statului: acordarea de împrumuturi pentru organizarea stupinelor moderne, scutirea totală de impozite, reducerea cu 50 la sută a tarifelor de transport în pastoral etc.

O contribuție directă în obținerea rezultatelor la care ne-am referit a avut-o Asociația crescătorilor de albine — organizație obștească a apicultorilor — care de la 38 de membri în anul 1958, a ajuns în prezent la 52 000 de membri. Printre altele, asociația a reușit să școlarizeze 25 000 de apicultori, să înființeze 600 de cercuri apicole, să asigure anual asistență tehnică la peste 3 200 de stupine, să organizeze, tot anual, circa 2 800 de echipe voluntare pentru depistarea și combaterea bolilor la albine, să realizeze, în fiecare an, un mare număr de schimburi de experiență, demonstrații practice și expoziții cu caracter local sau republican.

Una din cele mai remarcabile realizări ale asociației este, fără îndoială, Combinatul apicol Băneasa, prezent la expoziție printr-o modernă instalație pentru omogenizarea și maturarea

mierii, instalație proiectată și realizată în această unitate. Combinatul apicol prezintă, de asemenea, un vast sortiment de utilaje apicole moderne. În cei 4 ani de activitate, această industrie apicolă a furnizat stuparilor amatori și stupinelor din unitățile agricole socialiste, 180 000 de stupi sistematici asamblați și în elemente, 480 tone de faguri artificiali, 40 000 de familii de albine și roiuri, 25 000 de măci selecționate, 15 000 de tone de biostimulatori și un însemnat număr de extractoare de miere, topitori de ceară, materiale și produse în valoare de peste 300 milioane de lei, precum și linii tehnologice și utilaje speciale pentru echiparea stupinelor industriale din țară și de peste hotare (R.D. Germană, Grecia, Italia etc). Asemenea stupini sînt prezente și în cadrul expoziției. Stupina I.A.S. Piscul Sadovei numără în prezent peste 3 000 de familii de albine și a livrat în anul trecut 39 de tone de miere și 1,8 tone de ceară. Stupina I.A.S. Tulcea numără 4 000 de familii de albine și a livrat, tot anul trecut, 50 de tone de miere și 2 tone de ceară. În anul 1968 întreprinderile agricole de stat dispuneau de 101 318 stupine, iar cooperativele agricole de 123 000.

Nu părăsești pavilionul Asociației crescătorilor de albine fără a fi însoțit de zumzetul harnicelor viețuitoare. O prisacă modernă, destul de întinsă, te ademenește să mai rămîi o clipă, să urmărești și să admiri o activitate neobosită, pilduitoare.

R. LUCIAN

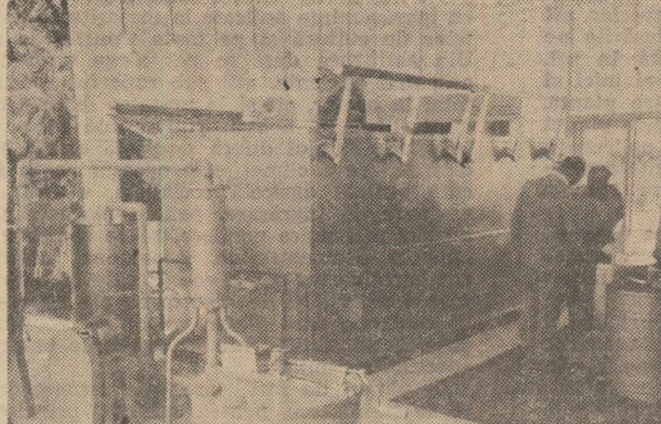
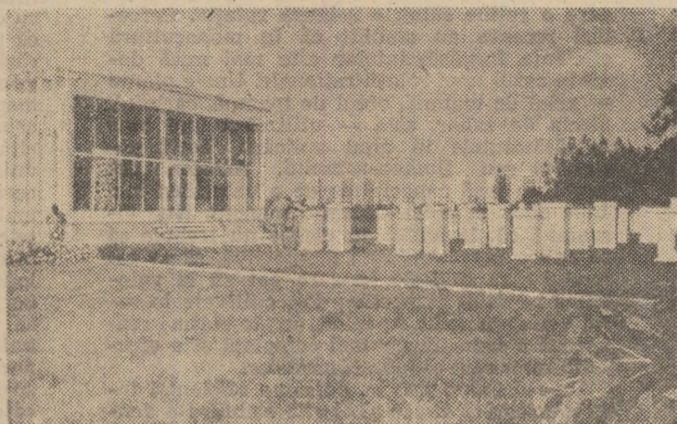
Noutăți în sericicultură

CREȘTEREA VIERMILOR DE MĂTASE ÎN ȘANȚURI ACOPERITE CU POLIETILENĂ

Cercetătorii Stațiunii centrale de apicultură și sericicultură au experimentat creșterea viermilor de mătase în șanțuri practice în plantații de dud. Șanțurile, acoperite cu folii de polietilenă, au oferit un mediu prielnic de dezvoltare pentru viermii de mătase începînd de la vîrsta a IV-a. Rezultatele experiențelor au condus la concluzia că în urma creșterii în șanțuri în condiții de umiditate și temperatură mult diferite față de cele optime, prin hrănirea larvelor cu ramuri de dud de un an, de trei ori pe zi și prin schimbarea o singură dată a așternutului înainte de îngoșare — în creșterea de primăvară s-au obținut producții de gogoși de 2,7—3,1 kg, în creșterea de vară — de 2,2—1,9 kg, iar în cea de toamnă, de 1,8—0,5 kg la gramul de sămîntă.

INFLUENȚA RAZELOR X ASUPRA DEZVOLTĂRII EMBRIONARE ȘI A PRODUCȚIEI DE MĂTASE

Tot la aceeași stațiune, prin iradierea ouălor de viermi de mătase, după eliminarea diapauzei, cu raze X în doze de 500, 1500, 3 000 și 5 000 gama, s-a urmărit efectul acestora asupra procentului de mortalitate, duratei dezvoltării embrionare și a stadiului larval, a greutății glandei sericigene și a secreției proteinelor. S-a putut constata astfel că embrionii de viermi de mătase, la reluarea dezvoltării, după diapauză, prezintă o radiosensibilitate pronunțată. În urma dozelor de 500 gama, care s-au dovedit stimulatoare, s-a constatat o creștere a greutății glandei sericigene și a cantității de proteină (fibroină și sericină) față de martor. O dată cu creșterea dozelor de iradiții au sporit și mortalitățile.

Vedere generală a pavilionului apiculturii (stînga) Instalația pentru omogenizarea și maturarea mierii (dreapta)

UNELE ASPECTE ALE UTILIZĂRII A ÎNGRĂȘĂMINTELOR

Folosirea rațională a îngrășămintelor — în perspectiva utilizării unor cantități sporite — presupune aplicarea lor astfel încât să se asigure atât valorificarea cât mai completă a substanței active, cât și stimularea plantelor pentru a asimila o cantitate cât mai mare din substanțele nutritive existente în sol.

După cum se știe, substanțele minerale constituie, alături de apă, factorii de vegetație care condiționează cel mai mult dezvoltarea plantelor. Rezervele de substanțe nutritive din soluri sunt foarte mari în comparație cu nevoile plantelor dar formele accesibile se află în cantități mici și variabile; ca urmare, sînt frecvente cazurile cînd plantele nu au la dispoziție, în cantități suficiente, unele dintre elementele nutritive. Trezirea substanțelor nutritive în forme accesibile plantelor depinde de compoziția solului, de conținutul în diferite elemente, de formele chimice în care se găsesc ele cuprinse și de desfășurarea proceselor fizice, chimice și biologice care mijlocesc diferitele transformări ale substanțelor minerale și organice. Desfășurarea proceselor de hidroliză, dizolvare, oxidare, procesare etc, precum și participarea elementelor în diferite reacții sînt condiționate de prezența apei și a aerului, a macroorganismelor, de numeroși alți factori care favorizează mai mult sau mai puțin reacțiile de echilibru dinamic între acizi, baze și săruri, de însușirile coloizilor care intră în alcătuirea solului. În procesele de mobilizare a elementelor intervine și planta însăși. Ea absoarbe elementele ce îi sînt necesare, dar și elimină o serie de substanțe prin care influențează solubilizarea unor substanțe din sol, modifică reacția acestuia și determină o anumită dezvoltare a microflorei din rizosferă care, la rîndul ei, condiționează, în mare măsură, accesibilitatea elementelor în procesul nutriției. Între plante și sol, ca și între acestea și factorii de vegetație, se stabilesc astfel, relații complexe în care însăși plantele joacă un rol însemnat.

Multiplele măsuri agrotehnice prin care se realizează pătrunderea și menținerea permanentă în masa solului a aerului și apei, încorporarea de materie organică etc, determină creșterea cantităților de substanțe nutritive în forme accesibile plantelor. Totuși, ele nu se pot asigura în totalitate. De aceea, rezervele solului se completează prin îngrășăminte care conțin unul sau mai multe elemente nutritive, în forme ușor accesibile. Experiența de pînă acum arată, însă, că îngrășămintele nu este folosite, în întregime, de plante. După încorporare în sol, elementele nutritive trec în soluție, participînd la diferite reacții și procese de deplasare sau asimilare. Astfel, o parte din aceste substanțe sînt absorbite în complexul coloidal, altă parte trece în compoziția chimică cu solubilitate redusă, sau sînt asimilate de către micro-floră, o parte se pierd prin levigare și numai o parte sînt absorbite de către plante. Ingrășămintele reținute de către sol sînt utilizate parțial de plantele cultivate în anul următor. Uneori, efectul remanent se resimte și în anul al treilea de la aplicare. Parte din elementele care sînt levigate în profunzime, la adîncimi mai mari decît cele pînă la care ajung rădăcinile plantelor, nu mai pot fi asimilate și se pierd cu apa de infiltrație. Datorită cauzelor menționate, numai 40—80 la sută din cantitatea de îngrășămintă încorporată este utilizată de plante în anul aplicării, restul, parțial, în anii următori.

Sisteme diferențiate de fertilizare

Utilizarea rațională a îngrășămintelor presupune, deci, aplicarea lor ținînd seama atât de particularitățile biologice ale plantelor, cât și de toate transformările și deplasările pe care elementele nutritive le suferă în sol, astfel încît pierderile să fie cât mai mici și coeficientul de valorificare de către plante, cât mai mare. În această privință, prin planul de fertilizare și prin metodele de aplicare a îngrășămintelor de către fiecare unitate agricolă socialistă, este necesar să se rezolve multiple aspecte.

Se pune în primul rînd, problema capacității sistemului de fertilizare după capacitatea plantelor de a utiliza elementele nutritive, capacitatea diferită de la o specie la alta. Cercetările efectuate pe diferite tipuri de sol și cu diferite plante, atestă, spre exemplu, faptul că grîul, porumbul, sfecla de zahăr, cartoful etc. pot asimila cantități mult mai mari de elemente nutritive și, respectiv, de

îngrășămintă decît orzul, mazărea și altele. O asemenea diferențiere în stabilirea culturilor care se fertilizează cu prioritate este necesară; totuși, pe măsura sporirii producției de îngrășămintă trebuie ca la fiecare plantă să se aplice cantități mari de îngrășămintă. Mărimea dozelor se poate considera eficientă pînă la limita care asigură sporul cel mai mare la hectar, cu condiția ca valoarea acestui spor, raportată la unitatea de îngrășămintă, să nu fie mai mică decît valoarea acoperirii costului îngrășămintelor și a cheltuielilor de încorporare.

O importanță deosebită are soiul. În cadrul fiecărei specii sînt, în prezent, soiuri ameliorate, cu o capacitate mai mare de utilizare a îngrășămintelor și deci de producție. De exemplu, într-o serie de experiențe, pe cernoziom și brun roșcat de pădure, soiul de grîu Bezostala a dat sporuri cu 20—30 la sută mai mari decît soiul Triumph, și cu 30—40 la sută mai mari decît alte soiuri mai extensive. Totodată, soiul Bezostala a asigurat sporuri eficiente și la doze foarte mari de îngrășămintă la care celelalte soiuri nu au mai avut capacitate de a reacționa. Asemenea situații se petrec astăzi și cu o serie de hibrizi de porumb, soiuri de sfeclă de zahăr poliploide, soiuri de cartof etc. Producerea și extinderea în cultură, la toate speciile de plante, a soiurilor și hibrizilor cu mare capacitate de utilizare a îngrășămintelor, atît în cultura neirigată, dar mai ales în cea irigată, rămîne ca un obiectiv principal și în viitor.

O obligație: cunoașterea solului

Eficiența îngrășămintelor este condiționată și de însușirile solului, de însușirile complexului coloidal, de prezența diferitelor elemente în combinații ușor solubile etc. În general, pe solurile mai sărace în substanțe nutritive sînt necesare îngrășările complexe și cu doze mai mari. În prezența unei cantități suficiente de apă și în cazul cultivării soiurilor de mare productivitate, dozele mari de îngrășămintă sînt valorificate cu eficiență ridicată și pe solurile fertile. Pe o serie de soluri cum sînt cele nisipoase, podzolice, unele soluri brune, soluri erodate etc. sistemul de îngrășare trebuie mult diferențiat.

În mare măsură, eficiența îngrășămintelor este determinată și de raportul dintre diferitele elemente pe care le conține. Azotul s-a dovedit necesar pe toate solurile și la toate plantele; fosforul, aplicat singur, reacționează slab și numai pe unele soluri, la un număr restrîns de plante; aplicat însă împreună cu azotul, în proporție de 25—75 la sută față de azot și uneori în raport de 1:1 asigură sporuri însemnate, mărînd totodată și coeficientul de utilizare a azotului. Potasiul nu s-a dovedit necesar decît la unele plante, — sfecla de zahăr, cartof, floarea-soarelui — pe solurile cu fertilitate scăzută. S-a constatat, de asemenea, că unele soluri rețin elemente nutritive din îngrășămintă mai puternic decît altele.

Toate aceste aspecte impun ca, în fiecare unitate agricolă socialistă, planurile de fertilizare să cuprindă felul îngrășămintelor, dozele și raporturile între elementele nutritive, diferențiat pentru fiecare plantă, iar pentru aceeași plantă, diferențiat de la tarla la tarla, ținînd seama de însușirile solului, care au mare influență asupra eficienței îngrășămintelor.

Prin analizele de laborator asupra conținutului solului în elemente accesibile plantelor se poate cunoaște deficitul unui element sau al altuia. Există însă, în prezent, publicate datele multor experiențe riguroase cu îngrășămintă aplicate la majoritatea plantelor de cultură și pe toate tipurile de sol. Din asemenea date se pot alege variantele cele mai eficiente, atît sub raportul sporului total la hectar, cît și la unitatea de îngrășămintă, substanță activă. Ținînd însă seama că însușirile solului diferă mult, că există și o diferențiere a climei, este necesar ca în fiecare unitate agricolă socialistă, o serie de variante de îngrășare, pentru plantele care au cea mai mare pondere, să se compare în cîmpuri demonstrative. Asemenea încercări comparative nu pot fi considerate ca o repetare a activității de cercetare; ele au rostul să confirme care dintre variantele recomandate sînt mai eficiente în condițiile naturale specifice ale unității.

În planul de fertilizare este recomandabil să se stabilească, pentru culturile principale,

mai multe variante de îngrășare; unele cu doze mai mari, de perspectivă, și altele cu doze medii și moderate pentru situațiile în care nu se pot asigura asemenea cantități de îngrășămintă.

Cu toate că prin fertilizare se realizează micșorarea transpirației și economisirea apei de către plante, totuși, în unele perioade, deficitul de apă limitează capacitatea acestora de a utiliza cantități mari de îngrășămintă. Pe terenurile irigate, precum și pe cele freatic umede și amenajate pentru dirijarea regimului de umiditate, eficiența îngrășămintelor este dublă și chiar mai mare în comparație cu cea realizată pe terenurile neirigate. Pe astfel de terenuri este indicat să se utilizeze cu prioritate îngrășămintă în doze mari.

Cercetările efectuate pe soluri brun roșcate de pădure, pe cernoziomuri și soluri podzolice au arătat că, după un număr de ani, în cazurile îngrășărilor puternice sau numai cu unele elemente, apar fenomene de slabă asimilare a îngrășămintelor de către plante. S-a constatat, de exemplu, că după o perioadă lungă de îngrășare cu azot și fosfor, a apărut deficitul de potasiu; după o perioadă mai lungă de irigare, mai ales pe solurile sărace în humus, apar deficite de molibden, cupru, zinc. Aceste deficite s-au concretizat în dezvoltarea anormală a plantelor, în înregistrarea unui conținut mai scăzut din elementele respective în compoziția fructelor și sementelor sau în masa vegetală. În momentul de față, cînd se utilizează cantități sporite la hectar de îngrășămintă cu azot, fosfor și potasiu, care provoacă modificări însemnate în concentrația și raporturile formelor accesibile ale elementelor din sol, și cînd industria chimică poate asigura cantități importante de îngrășămintă cu oricare dintre elemente, se pune accent pe orientarea spre folosirea și a altor macroelemente și microelemente. Scopul este de a armoniza raporturile dintre combinațiile de elemente nutritive accesibile plantelor potrivit cu cerințele biologice ale acestora. Pe această cale se va putea asigura, în viitor, ridicarea eficienței îngrășămintelor aplicate îndeosebi în doze mari și pe terenurile îngrășate vreme îndelungată. De asemenea, se va mări eficiența îngrășămintelor pe terenurile irigate. Cercetările în legătură cu eficacitatea și modul de utilizare a microelementelor sînt încă puține; ele s-au extins însă în ultima vreme și o serie de aspecte vor putea fi cunoscute în anii următori.

Unele efecte negative ale fertilizării cu îngrășămintă chimică insuficient proporționate din diferite motive pot fi prevenite și pe calea aplicării îngrășămintelor organice și, îndeosebi, a gunoiiului de grajd. Aplicat împreună cu îngrășămintele chimice, el sporește eficacitatea lor pe aproape toate tipurile de sol, atît în cultura irigată, cît și în cea neirigată. Eficacitatea mare a îngrășămintelor chimice aplicate împreună cu gunoii de grajd se datorează faptului că, pe această cale, se realizează și o îmbunătățire a nutriției plantelor cu microelemente. Folosirea cea mai rațională a acestui valoros îngrășămintă se poate realiza prin aplicarea lui în doze moderate și medii — 20—30 t/ha — împreună cu îngrășămintă minerală. Gunoiiul de grajd este folosit cu mare eficiență de toate solurile și de către toate plantele, iar pe o serie de terenuri, cum sînt cele amenajate pentru irigare, erodate, podzolice și nisipoase, sărace în materie organică, are un efect deosebit în ameliorarea tuturor însușirilor solului.

Eficiența crește în rotații corespunzătoare

Într-o mare măsură, eficiența îngrășămintelor, mai ales în recuperarea acelei părți pe care o reține solul, o asigură rotația. Cercetări recente au stabilit că în monocultură eficiența îngrășămintelor este mai mică decît în cazul unei rotații raționale. Unele plante — grîul de toamnă, orzul de toamnă, cartoful, sfecla de zahăr, soia — utilizează mai bine îngrășămintele în anul aplicării, decît porumbul sau floarea-soarelui. Acestea din urmă au însă capacitatea de a valorifica mai bine decît primele efectul remanent. Nu înseamnă că, la astfel de plante nu trebuie să se aplice îngrășămintă; dimpotrivă, să se folosească în limitele în care pot să le valorifice pe solul respectiv; dar, cultivate în rotație și după grîu, de pildă, aceste culturi realizează o valorificare mai completă și a efectului remanent al îngrășămintelor.

Un rol important în ridicarea eficienței îngrășămintelor îl are și atenția stabilire a den-

Directivile
tării și mod
tele să ocup
circa 2 mili
de teren ag
milată în în
cantitate su
de grîu, 1 50
de cartofi și
lucernă și tr
și peste 1 00
forma o ima
vedere, spo

sității plantelor
se apropie mai
cultura respect
mai mare de su
duce mai mult.
getație sînt asig
dițiile în care n
de suprafață est
producțiile maxi
în agricultura r
vente perioade c
sitate prea mic
unei insuficien
zuri, densitatea
neuniform al es
neglijent. Avînd
a factorilor de v
în consecință, v
tre acești fa
celei mai p
demonstr
cercate în
cultură pri
grășămint
naturale.
lor se p
întrec de
grășate cu
răspunzătoare
pune, de aceea,
lizate cu prior
cheiate; pe cel
soțită și de reîn
țare.

Modul de apl
eficiența îngră
se aplică cu c
în preajmă sa
parte se aplic
mentul cînd se
mare nevoie de
corporare în so
roase procedeu
tura sau printr
apropierea rînd
cu prașitul și, f
prașitiera la sup
face cu ajutoru
tate, cu ajutor
de irigare. Cu
sporuri de fec
la caz la caz.
țiuinea dintre c
lor și însușirile
mum de nutriție

Cercetările ef
cu ajutorul izo
că și în această
a mări eficien
sînt foarte num
zate în articolul
menționa este
cercetări minuț
țiilor de folo
cu doze mari. S
că prin fixarea
rășini sintetice
lioni cît și an
mentele la dis
asimilabilă, se
citate, se asigu
uniformă a plu
ceea ce se conc
mai mare decît
tele se aplică
cale se vor put
legate de încor
porării. Pentru
să se rețină
bule să se ap
particularitățile
sursile solului
rate) cît mai

UN DEZIDERAT ACTUAL

Extinderea tehnicii avansate în ridicarea productivității pădurilor

În condițiile revoluției tehnico-științifice contemporane — se subliniază în Directivă Congresului al X-lea al P.C.R. — dezvoltarea economiei depinde într-o măsură tot mai mare de ridicarea potențialului științific și tehnologic, de capacitatea de a introduce în practică, economic și social — cuceririle științei și tehnicii.

În silvicultură — ca de altfel în toate ramurile economiei naționale — aplicarea în măsură cât mai mare a metodelor și tehnologiilor avansate constituie un deziderat de stringentă actualitate. Au apărut și apar mereu — atât pe plan intern, cât și internațional — o serie de întrebări de metode noi care schimbă fundamental procesul de producție, contribuind la valorificarea superioară a tuturor produselor pădurii, la creșterea productivității muncii. Se întârește neîntrerupt baza tehnico-materială a silviculturii, ceea ce înlesnește pătrunderea noului în practică.

Cum este folosită această neprețuită „zestre” tehnică, în ce măsură ajută ea la îndeplinirea sarcinilor de producție?

Se remarcă faptul că folosind pe scară mai largă cuceririle științei și tehnicii, silvicultorii fac pași serioși înainte în dezvoltarea patrimoniului forestier. Să ne referim, de pildă, la împăduririle efectuate în anul curent. Pe primul semestru, planul a fost depășit. Mai important este însă faptul că procentul speciilor silvice repede crescătoare, cu valoare economică ridicată, a fost mai mare decât cel prevăzut. În această acțiune 33 de inspectorate silvice, din totalul de 39, și-au depășit sarcinile de plan. Acest lucru a fost posibil, în primul rând, datorită dezvoltării bazei de producere a materialului săditor. Există, la ora actuală, peste 20 de pepiniere mari, moderne,

dotate cu mașini și utilaje perfecționate. Majoritatea acestora obțin cu regularitate, ca urmare a folosirii unor metode și tehnologii superioare (mecanizarea lucrărilor, îndeosebi ale solului, aplicarea îngrășămintelor, prevenirea și combaterea dăunătorilor etc.) producții sporite și de bună calitate. Prin modul atent de gospodărire se remarcă pepinierele Roman — din cadrul inspectoratului silvic județean Neamț, Mamaia (județul Constanța), Lacu-Sărat (județul Brăila), Nufărul (județul Tulcea) și altele.

În viitor se va pune accentul și mai mult pe pepiniere unde tehnica avansată își poate găsi un câmp larg de aplicare; analizele efectuate pe teren indică necesitatea extinderii în măsură mai mare a lucrărilor mecanizate (semănat, întreținerea culturilor, combaterea dăunătorilor) îndeosebi în pepinierele de rășinoase. După părerea mea, trebuie renunțat la tendința care se mai observă în unele locuri de a se produce materialul săditor în pepiniere mici, volante, unde nu se poate controla proveniența semințelor și unde durata de menținere a puieților este mult mai mare decât în pepinierele organizate pe baze științifice. Numai aici se poate asigura întregul sortiment de specii necesar realizării formulelor de împădurire, potrivit condițiilor specifice locale.

O cale importantă de ridicare a productivității pădurilor o constituie refacerea și substituirea arborilor slab productivi a căror suprafață depășește, pe țară, 600 000 hectare. Este o sarcină deosebit de complexă care va trebui să ducă, în final, la creșterea unor plantații capabile să producă la nivelul potențialului stațional. În acțiunea respectivă va trebui folosită o tehnică adecvată atât la pregătirea terenului

și plantare, cât și mai departe la întreținerea culturilor. Se simte și aici nevoia utilizării în proporție mai mare a mijloacelor mecanizate, îndeosebi la scosul cioatelor și mobilizarea solului, a chimizării și a celorlalte lucrări. O contribuție mai substanțială în această privință pot s-o aducă întreprinderile de mecanizare a agriculturii din Consiliul Superior al Agriculturii; se impune o colaborare mai strinsă între aceste unități și inspectoratele silvice județene, în scopul utilizării integrale cu capacitate maximă, a tractoarelor grele și celui alt echipament aflat în dotare. Se simte, îndeosebi, nevoia lucrărilor de îngrijire a plantațiilor silvice din cimpie, lunca și Delta Dunării.

Există, în mare parte, tehnologii corespunzătoare de lucru și pentru întreținerea arboretelor. Din păcate, extinderea lor în producție se face încă într-un ritm destul de lent. Socotesc că a sosit timpul să renunțăm la „șablon” în acțiunea de îngrijire a arboretelor și să aplicăm măsuri diferențiate, potrivit specificului tipurilor de pădure și stadiului de dezvoltare a arborilor. Nu trebuie uitat că de aceste lucrări de îngrijire depinde în mare măsură asigurarea unei cantități de masă lemnoasă sporită și de calitate cât mai bună.

Ar mai fi un aspect legat de ridicarea productivității arboretelor. Este vorba de crearea condițiilor optime pentru transportul materialului lemnos dobrot. În această privință este necesar să se utilizeze mai mult în producție metoda „coridoarelor” de scos lemnul, care micșorează mult vătămarea arborilor și asigură eficacitatea lucrărilor de îngrijire.

În ultima vreme, tehnica modernă și-a făcut din ce în ce mai mult loc și

în prevenirea și combaterea dăunătorilor pădurilor. Un volum sporit de astfel de lucrări a fost efectuat anul acesta în cadrul inspectoratelor silvice județene Ilfov, Bacău, Dimbovița, Iași și Teleorman. Aviotratamentele — metodă modernă folosită cu succes în practica silvică din țara noastră — și-a demonstrat din plin eficiența economică; productivitatea medie realizată pe țară, prin efectuarea unor stropiri ultrafine — a atins 165 de hectare la fiecare oră de zbor. Merită, de asemenea, menționată preocuparea de a introduce în producție insecticide indigene, cu o eficacitate mai bună și mai rentabile. Astfel, prin folosirea noului insecticid „Omicid” — fabricat la Uzinele chimice „9 Mai” — s-a realizat, pe țară, un preț de cost mediu, la lucrările de combatere aviochimică, de numai 44,85 lei/ha, față de 59,35 lei/ha în cazul utilizării vechiului produs Detorex 25, la care s-a adăugat și costul motorinei.

Cu toate acestea, în domeniul protecției pădurilor, rezervele privitoare la mărirea gradului de tehnicitate a lucrărilor nu sînt încă epuizate. Se cere efectuată mai multă atenție și precizie prognoza de avertizare pentru a se putea organiza din timp acțiunile de combatere a dăunătorilor și folosi din plin toate mijloacele — avio sau... terestru.

Iată, destul de succint, câteva din principalele căi de introducere pe scară mai largă a metodelor noi, în scopul ridicării producției și productivității muncii în silvicultură și sporirii eficienței investițiilor pe care statul economic le face în acest sector al economiei naționale. Printr-o cit mai strînsă legătură cu stațiunile experimentale și instituturile de cercetări, prin sprijinirea activă a mișcării de inovații și raționalizării, inspectoratele silvice, departamentul nostru vor putea contribui activ la îndeplinirea sarcinilor stabilite de documentele Congresului al X-lea al P.C.R., privind conservarea, apărarea și dezvoltarea fondului forestier.

Ing. Mihail BADEA
de la Direcția tehnică și investiții
din Departamentul
Silviculturii

ÎNTE 22-27 SEPTEMBRIE
ȚARA NOASTRĂ GĂZDUIEȘTE

Simpozionul internațional privind amenajarea pădurilor cu funcții hidrologice și sociale

Peste câteva zile se va deschide în țara noastră simpozionul internațional privind premisele și principiile amenajării pădurilor cu funcții hidrologice și sociale. Pentru a informa cititorii asupra principalelor probleme ce se vor dezbate cu această ocazie, am adresat câteva întrebări tov. profesor I. POPESCU-ZELEȚIN, membru corespondent al Academiei Republicii Socialiste România.

— Cine organizează această manifestare științifică?

— Simpozionul este organizat de grupa de lucru pentru studiul metodelor de amenajare a pădurilor, grupă aparținând Uniunii internaționale a instituturilor de cercetări forestiere (I.U.F.R.O.).

— Știu că dumneavoastră sînteți și președintele acestei grupe de lucru. Ce detalii ne puteți da despre modul în care se vor desfășura lucrările?

— De fapt țara noastră face, ca să spun așa, oficiul de gazdă, această manifestare internațională avînd loc sub auspiciile Academiei R.S. România, în colaborare cu Ministerul Invățămintului și Departamentul Silviculturii din Consiliul Superior al Agriculturii.

Cred că nu este lipsit de interes să arăt că la grupa de lucru amintită

au aderat pînă în prezent 22 de state din Europa, printre care și țara noastră.

— Cite comunicări și referate vor fi prezentate la simpozion și care sînt temele abordate?

— Vor prezenta comunicări și referate reprezentanți din Bulgaria, Cehoslovacia, R.F. Germaniei, Irlanda, Italia, Iugoslavia, România, Spania, Suedia, Turcia U.R.S.S. În cadrul simpozionului s-a prevăzut și un număr de comunicări cu caracter mai aparte, privind unele metode și procedee originale în legătură cu amenajarea pădurilor. Se caută să se găsească căile cele mai propice prin care pădurile să fie astfel amenajate încît ele să contribuie, pe de o parte la sporirea cantitativă și calitativă a producției de lemn, iar pe de altă la echilibrarea debitului cursurilor de apă, la satisfacerea,

în măsură din ce în ce mai mare, a nevoilor de odihnă și agrement ale populației. Sînt deziderate majore, urmărite în prezent de specialiștii silvici dintr-un mare număr de țări de pe glob.

România va prezenta la simpozion un număr de nouă comunicări și referate. Iată cîteva dintre ele: „Premisele și principiile amenajării funcționale a pădurilor din România”, „Premisele și principiile amenajării pădurilor de interes științific” și altele. Precizez că la simpozion vor fi prezentate unele rezultate experimentale obținute în aceste domenii de Institutul de cercetări, studii și proiectări silvice din țara noastră. Este vorba de „Amenajarea parcului național Retezat” — de prof. N. Rucăreanu și ing. Z. Oancea, „Amenajarea pădurilor din Delta Dunării” — de ing. R. Dissescu și ing. M. Popescu etc. De asemenea, vor fi înfățișate unele metode originale, experimentate la noi, în ceea ce privește amenajarea pădurilor și stabilirea dinamicii creșterii arboretelor în perioada de vegetație.

— În cadrul simpozionului sînt prevăzute și vizite în țară?

— Se preconizează ca prezentarea comunicărilor și referatelor să dureze două zile. Urmează apoi o excursie de studii pentru a se vizita amenajări silvice experimentale și naturale, orașe, monumente istorice etc. Ruta va fi București-Snagov, Sinaia, Predeal, Brașov, Cîmpulung-Mihăești-Pitești, Vidraru-Curtea de Argeș și din nou în Capitală.

N. FLORIAN

Pepiniera Ocolului silvic Pojorîta, județul Suceava, unitate care asigură anual cantități sporite de material săditor de calitate

75 DE ANI DE LA ÎNFIINȚAREA ȘCOLII SILVICE DE LA GURGHIU

În zilele de 13 și 14 septembrie a.e. a avut loc la Gurghiu, județul Mureș, sărbătorirea împlinirii a trei sferturi de veac de la înființarea școlii silvice din localitate. Aniversarea — la care au participat reprezentanți ai organelor locale de partid și de stat, ai Consiliului Superior al Agriculturii, Departamentul silviculturii, numeroși alți invitați, foști și actuali elevi și profesori — a constituit un emoționant prilej de trecere în revistă a contribuției aduse de absolvenții acestui locaș de învățămînt la dezvoltarea silviculturii, la buna gospodărire și apărare a pădurilor.

În cuvîntarea rostită cu prilejul acestei aniversări, tovarășul ing. Filip Tomulescu, șeful Departamentului Silviculturii, a subliniat că activitatea grupului școlar forestier de la Gurghiu se dezvoltă continuu. Baza lui tehnică se modernizează neîntrerupt. A fost realizat un complex școlar cu clădiri corespunzătoare, în care s-au investit aproape 8,5 milioane lei. Spațiul de școlarizare cuprinde opt săli de clasă, două laboratoare, o sală de gimnastică și una pentru corpul profesoral. De asemenea, au fost create condiții optime de viață și învățatură pentru elevi, noul internat și cantina respectivă avînd o capacitate de 300 de locuri. Prin eforturile elevilor și profesorilor s-au amenajat cabinetele tehnice de specialitate, un cabinet-muzeu de vinătoare, bibliotecă, săli de lectură, club și altele. Există un parc dendrologic bine gospodărit, iar pepiniera silvică a devenit un adevărat laborator în natură. În prezent, grupul școlar forestier de la Gurghiu pregătește anual în jur de 300 de cadre — pădurari, maștri și tehnicieni — cu profil mediu și profesional. Se prevede că, începînd din anul școlar 1970—1971, grupul școlar de la Gurghiu să se transforme în liceu silvic.

Aniversarea de la Gurghiu s-a încheiat cu un program cultural-artistic, după care participanții au vizitat noul complex școlar, plantațiile executate de elevi, precum și construcțiile silvice, vinătorești și piscicole din zona Lăpușna, de pe valea Gurghiului.

F. N.

— Tema, de bună seamă, permite ample considerații. Am dori să privim însă lucrurile prin prisma experienței practice din județul dv. unde, după câte știm, au fost inițiate în ultima vreme mai multe acțiuni menite să contribuie la promovarea progresului tehnic în întreprinderile economice, și îndeosebi în cele din agricultură.

— Este evident pentru oricine că în condițiile revoluției științifice și tehnice care caracterizează societatea noastră de azi, bunul mers al fiecărei întreprinderi depinde într-o măsură considerabilă, hotărâtoare așa spune, de modul în care se recuște să se asigure asimilarea în procesul de producție a noului. Pornind de la acest adevăr de necontestat, Consiliul județean al sindicatelor, în dorința de a ridica pe o treaptă superioară activitatea de propagandă tehnică, a organizat anul acesta, sub îndrumarea comitetului județean de partid, un ciclu variat de acțiuni, sub denumirea „Tehnică '69 — Teleorman”. Acțiunile respective cuprind toate ramurile de activitate economică din județ și ele urmăresc mobilizarea tuturor factorilor la creșterea productivității muncii, îmbunătățirea calității produselor, reducerea cheltuielilor de producție și realizarea de economii, precum și la îndeplinirea angajamentelor luate în întrecerea socialistă. Țin să relev că, în ansamblul său, acțiunea se înscrie pe linia indicată de Plenara din ianuarie 1969 a Consiliului Central al Uniunii Generale a Sindicatelor din România și că desfășurarea ei se face în colaborare cu cabinetul județean pentru probleme de organizare științifică a producției și a muncii, cu diverse institute de cercetări și cu organele județene de specialitate.

— Ce obiective s-au avut și se au în vedere în domeniul agriculturii?

— Constituind o ramură cu mare pondere în economia județului, agricultura este substanțial oglindită în cadrul programului de acțiuni inițiate de Consiliul județean al sindicatelor. Astfel, în colaborare cu direcția agricolă județeană au fost sau sînt pe cale de a fi organizate o seamă de simpozioane, sesiuni de comunicări tehnico-științifice, dezbateri, schimburi de experiență, concursuri tehnico-profesionale etc., avînd ca teme îndeosebi irigațiile, tehnica nouă în legumicultură și zootehnie, întreținerea și exploatarea rațională a noilor mașini.

— În luna iulie, de pildă, a avut loc la Alexandria un simpozion cu tema „Cercetarea, progresul tehnic și e-

SINDICATELE ȘI PROMOVAREA PROGRESULUI TEHNIC

Convorbire cu tov. Ion OBRETIN, secretar al Consiliului județean al sindicatelor — Teleorman

conomic în agricultură”, la care au participat ingineri, tehnicieni, muncitori fruntași, președinți ai comitetelor sindicatelor din întreprinderile agricole de stat și în cadrul căruia prof. ing. Constantin Dinculescu, președinte al C.N.I.T. și dr. ing. Dumitru Teaci, secretar general al Societății Naționale Române pentru Știința Solului au prezentat documente referate cu privire la introducerea tehnicii noi în producția agricolă. De asemenea, în luna august, la Turnu Măgurele s-a desfășurat simpozionul cu tema „Importanța irigațiilor în agricultură” în cadrul căruia, pe lângă referatele ținute de specialiști din învățămîntul superior și din producție, s-au purtat largi dezbateri, au fost prezentate interesante filme documentare și s-a vizitat sistemul experimental de irigații Lița-Olt. Aș

mai aminti schimbul de experiență care a fost organizat zilele trecute la I.M.A. Ulmuț — la care au luat parte inginerii șefi și cei care răspund de reparații, precum și tehnicienii mecanici și controlori din toate întreprinderile pentru mecanizarea agriculturii din județ — cu privire la exploatarea corespunzătoare a combinei de recoltat porumb CT-2 R. Cu acest prilej s-au efectuat și demonstrații practice la cooperativele agricole „Dunărea” și „Partizanul” din Zimnicea.

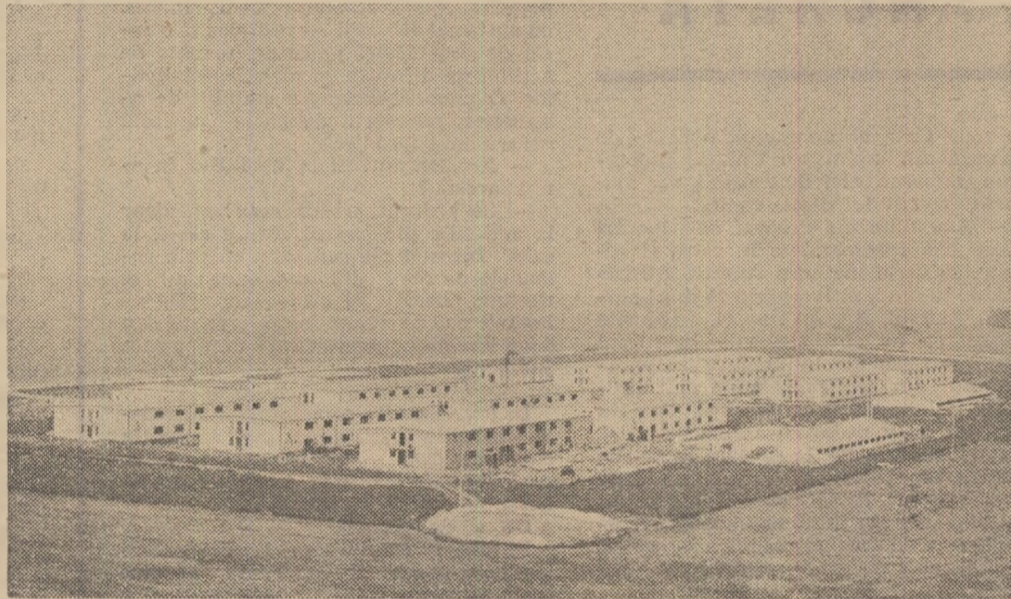
Ceea ce a-și vrea să accentuez cu deosebită tărie este faptul că, datorită conținutului bogat al manifestărilor organizate, interesul cadrelor din agricultură pentru asemenea acțiuni este din ce în ce mai mare.

— Ce vă propuneți pentru stimularea, în continuare a acestui interes?

— În primul rînd, vom continua să organizăm acțiuni de natură celor amintite mai înainte. Printre altele, sînt pregătite și urmează a se ține, în curînd, un simpozion pe tema „Conceptii actuale în construcția serelor-inmulțitor și a solarilor” și un altul privind dezvoltarea bazei furajere. Sînt programate, de asemenea, pentru lunile septembrie și octombrie, două sesiuni de comunicări tehnico-științifice, una în legătură cu organizarea științifică a producției și a muncii în I.M.A. și cealaltă avînd ca temă „Noutăți în medicina veterinară”.

— În încheiere, țin să subliniez că, pe lângă acțiunile întreprinse pe plan județean, comitetele sindicatelor din fiecare unitate, împreună cu cele de direcție și consiliile de administrație, se preocupă intens de ridicarea calificării lucrătorilor, de promovarea progresului tehnic. La I.A.S. Alexandria și Drăgănești-Vlașca, la I.M.A. Tătărăștii de Jos și Drăgănești, bunăoară, se organizează cu regularitate schimburi de experiență între ferme sau secții, concursuri pe teme profesionale etc. De asemenea, o atenție deosebită se acordă în unitățile amintite, ca și în altele, mișcări de inovații și raționalizări, care constituie și ea o parte integrantă a activității privind dezvoltarea tehnicii.

Convorbire consemnată de P. VOICULESCU

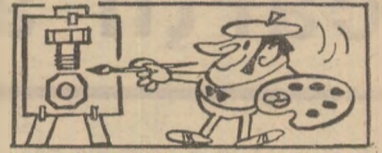

Ferma avicolă a I.A.S. Apahida, județul Cluj, văzută din avion

Foto: Gh. AMUZA

NOTĂ

Pictorul... mecanizator!

Mare lucru în viață e să fii multilateral! În gospodăria proprie cui nu-i prinde bine să știe să repare o siguranță electrică, să pună un geam ori să... confecționeze o colivie pentru canari?

Probabil că de acest gînd — utilizarea a cit mai mulți oameni multilaterali — sînt animați și tovarășii din conducerea I.M.A. Filipiștii, județul Neamț, care angajează lucrători ce fac dovada unor cit mai... variate cunoștințe profesionale!

Printre alte cazuri, așa cum ne sesizează unul dintre oamenii de bază ai acestei unități, tov. Vichente Diaconu, șeful secției nr. 12 din comuna Moldoveni, trebuie reținut cel al pictorului Petronius Bejan, care ocupă în prezent la unitatea menționată un post de... mecanic de atelier categoria a VI-a. Sigur, cel în cauză nu-i vinovat cu nimic. Se pricepea să picteze, și-a oferit serviciile, gîndindu-se poate că, aflîndu-se la I.M.A. va putea pe de o parte să... studieze în profunzime viața mecanizatorilor în vederea unor viitoare tablouri, iar pe de altă parte — cine știe? — își va îmbunătăți și zestrea cunoștințelor profesionale, cu noi deprinderi.

Dar conducerea unității i-a trasat sarcini precise: să se ocupe numai de executatul panourilor de agitație, de lucrări de zugrăveală și vopsitorie, și alte cîteva probleme asemănătoare. Faptul că în schema personalului el figurează... mecanic și că atelierul are într-adevăr nevoie de asemenea specialiști este cu totul altceva.

Ca urmare, Petronius Bejan, așa cum ne-a confirmat și contabilul șef al I.M.A., tov. Vasile Covalliu, își continuă munca de pictor!

Corespondentul nostru ne-a semnalat însă că la I.M.A. Filipiștii sînt și unele posturi de timplari ocupate de oameni necorespunzători, în orice caz mai pricepuți la treburi administrative, că aceștia ar fi executat lucrări de dulgerie de proastă calitate ce au trebuit refăcute, încercîndu-se prețul de cost. Dacă într-adevăr așa stau lucrurile, se pune întrebarea: cum va ieși unitatea la sfîrșitul anului cu... rentabilitatea? Fiindcă în această privință nu vor ține de cald nici un fel de panouri, oricît de frumos ar fi ele pictate!

Al. ION

BREVIAR JURIDIC

Respectarea contractului de muncă

Conducerea I.A.S. „Dealul Viilor” din Tr. Severin, județul Mehedinți, ne pune o întrebare cu privire la temeiul juridic al desfacerii contractului de muncă pentru angajații care lipsesc nemotivat mai mult de 3 zile, interesîndu-se dacă această desfacere se efectuează pe baza art. 18 sau art. 20 litera e din Codul Muncii. Întrebarea fiind de ordin general, am considerat că este necesar să ne ocupăm mai amănunțit de problema respectării contractului de muncă.

De la început, trebuie relevat că articolul 18 din Constituția Republicii Socialiste România prevede dreptul tuturor cetățenilor din țara noastră la muncă. Fiecărui cetățean i se asigură posibilitatea de a desfășura, potrivit pregătirii sale, o activitate în domeniul economic, administrativ, social sau cultural, remunerată după cantitatea și calitatea ei. În conformitate cu aceasta, orice cetățean se poate angaja să lucreze, potrivit pregătirii sale, într-o unitate și poate în același timp, să plece, în anumite condiții, să muncească în altă unitate. Alegerea locului de muncă este, deci, un drept al angajatului; dar, aceasta nu înseamnă că fiecare poate să plece din unitatea unde este salariat cînd dorește, fără a anunța la timp, pentru a putea fi înlocuit, a da în primire lucrările sau alte bunuri de care răspunde etc.

Tocmai de aceea, pentru asemenea situații, cînd părăsirea locului de muncă periclitează bunul mers al întreprinderii sau instituției, legea prevede sancțiuni, mergînd pînă la desfacerea contractului de muncă.

Referindu-ne, în general, la desfacerea

contractului de muncă, trebuie subliniat că în Codul Muncii se prevăd mai multe posibilități de efectuare a acesteia. Astfel, contractul de muncă poate fi desfășurat fie prin acordul părților (angajat și unitate) fie din inițiativa uneia din părți în condițiile stabilite de lege.

— În situația cînd cererea de desfacere a contractului de muncă este din inițiativa angajatului, unitatea poate să fie sau nu de acord cu aceasta. Dacă este de acord, desfacerea se face pe baza art. 18 litera a din Codul Muncii sau prin art. 16⁹ (transfer la cererea angajatului) dacă transferul este cerut. Dacă unitatea nu este de acord cu cererea angajatului, acesta poate părăsi serviciul numai după trecerea unui termen de 12 zile lucrătoare (așa numitul preaviz dat de angajat), socotit de la data înregistrării cererii respective. Această desfacere a contractului de muncă, denumită demisie, prevăzută în art. 19 din Codul Muncii întrerupe vechimea în muncă și, ca o consecință, angajatul pierde alocația de stat pentru copii, pe care o poate recupera doar după o perioadă de 90 de zile de la o nouă angajare pe durată nedeterminată.

De asemenea, angajatul care își dă demisia pe baza art. 19 din Codul Muncii, nu va putea primi concediu de odihnă decît după o perioadă de 11 luni de la data reangajării în muncă, iar cuantumul concediului de odihnă în primii doi ani de la data demisiei va fi de numai 15 zile lucrătoare, indiferent de vechimea totală în muncă. În același timp, va pierde și sporul pentru vechime neîntreruptă în aceeași unitate, conform HCM nr. 914/968, iar în cadrul unei eventuale incapacități temporare de muncă, ajutorul acordat, va fi de numai 50 la sută în primii doi ani.

— Trebuie menționat însă că sînt anumite situații, prevăzute în art. 133⁹ din Codul Muncii, cînd chiar dacă angajatul și-a dat demisia nu își pierde vechimea neîntreruptă în muncă dacă se angajează în termen de cel mult 90 de zile de la data desfacerii contractului. Așa se întîmplă, bunăoară, cînd angajatul nu-și poate executa munca din cauza stării sănătății, constatată prin certificat medical oficial, și nici nu i se poate oferi în aceeași unitate o altă muncă corespunzătoare stării sănătății și calificării sale profesionale. De asemenea, cînd angajatul dorește să-și urmeze soțul care își are locul de muncă în altă localitate, cînd angajata este gravidă sau mamă a unui copil de pînă la 3 ani, precum și cînd salariatul este suspendat din funcție.

Dacă pînă acum am enumerat cîteva cazuri cînd se desface contractul de muncă din inițiativa angajatului, sînt situații cînd această desfacere de contract se poate face la inițiativa celui care angajează. Ele sînt prevăzute în art. 20 litera a, b, d, e, f, g, h, i și j din Codul muncii.

Spațiul nu ne permite să analizăm toate aceste cazuri. Ne vom limita doar să ne ocupăm de situația desfacerii contractului de muncă pe baza art. 20 litera „e” din Codul muncii pentru a răspunde întrebării conducerii I.A.S. Dealul Viilor.

Potrivit prevederilor acestui articol, contractul de muncă încheiat pe durată nedeterminată, pe durată determinată sau pentru îndeplinirea unei lucrări determinate poate fi desfășurat de către acela care angajează în cazul cînd angajatul încalcă în mod sistematic obligațiile sale de muncă sau săvîrșește o singură abatere pentru care legea prevede în mod expres sancțiunea disciplinară a desfacerii contractului de muncă. Trebuie relevat că și art. 27 din îndreptarul pentru regulamentul de ordine interioară, stabilit pe baza art. 24-25 din Codul muncii, prevede de asemenea, dreptul celui care angajează de a desface contractul de muncă pe baza art. 20 lit. e din Codul muncii, potrivit procedurii art. 21 din același cod.

Un salariat care lipsește nemotivat de la serviciu provoacă daune morale sau materiale unității unde este angajat, și deci se încadrează în situația amintită mai sus. Este știut că orice unitate are un plan de producție, de activitate care se realizează cu ajutorul angajaților. Or, dacă fiecare vine cînd dorește și pleacă la fel de la serviciu, nerealizarea planului și sarcinilor de serviciu provoacă unității nu numai greutăți ci și prejudicii, în raport de locul de muncă al respectivului angajat. De aceea, măsura desfacerii contractului de muncă pe baza art. 20 litera e din Codul Muncii unui angajat care a lipsit și continuă să lipsească nemotivat de la serviciu este justă și legală.

Bineînțeles, această desfacere a contractului de muncă nu trebuie să se facă în mod automat. Este nevoie să se verifice mai întîi dacă nu cumva angajatul este bolnav (de aceea responsabilul cu asigurări sociale din grupa sindicală trebuie să viziteze acasă pe cei bolnavi) sau lipsește motivat de la serviciu.

Vasile BRĂILOIU
consilier juridic șef

Scurt – circuite pe traseul cărții agricole

Dintre succesele deosebite pe care le-a obținut revoluția culturală în țara noastră în sfertul de veac pe care l-am sărbătorit de curând, fără îndoială, tipărirea unui important volum de cărți trebuie așezată la loc de cinste. Referindu-ne la cartea agricolă realizată de către editurile Agro-Silvică, Academiei, Științifică, Didactică și Enciclopedică, va trebui recunoscut că ea a îmbrățișat și îmbrățișează o largă și diversă tematică, oferind cititorilor lucrări de toate aivecele, în formate și prezentări deosebit de atractive.

Cartea este făcută, bineînțeles, pentru a fi citită, contribuind hotărâtor la înarmarea oamenilor muncii din agricultură cu cuceririle științei moderne. Altfel, eforturile autorilor, redactorilor, tiparnițelor, ar apare nejustificate. Or, în comparație cu uriașul volum de muncă ce se depune în prezent pentru a se realiza lucrări pe măsura noilor cerințe ale agriculturii, desfacerea lor este foarte mică, îndeosebi în mediul rural, adică tocmai acolo unde își desfășoară munca de zi cu zi majoritatea inginerilor agronomi și zootehniști, medicii veterinari, contabilii, tehnicienii, mecanizatorii și ceilalți lucrători din agricultură.

— În acest an, ne spunea *ing. Gabriel MANOLIU*, directorul Editurii Agrosilvice, Centrocop-ul căruia îi revine sarcina de a difuza cartea agricolă în mediul sătesc, preia abia circa 30 la sută din producția noastră. Dar, nici aceste lucrări nu se bucură, din păcate, de o prea largă audiență, din partea gestionarilor, librărilor sătești și a magazinelor universale și mixte unde există raioane pentru desfacerea cărții. Un sondaj cit de sumar demonstrează că, în majoritatea comunelor țării, cartea agricolă este încă privită ca o cenușereasă. Lucrările respective nu sînt popularizate cum se cuvine, nu se alcătuiesc rafturi speciale pentru ele, ba de multe ori, sînt ținute în... depozite. Puțini sînt librării și gestionarii raioanelor amintite care știu ce cărți agricole au în rafturi. Nu e de mirare că, în asemenea condiții, atunci cînd au nevoie de unele lucrări, specialiștii sînt nevoiți să le caute în librăriile orașenești, cînd firesc ar fi să fie deservii la locul lor de muncă.

Nu încapă nici o îndoială că buna difuzare a cărții depinde în mare măsură de vrednicia librărilor sau gestionarilor de raion. La Oltenița, județul Ilfov, responsabilii librăriei, *Elvira NEGOIȚĂ*, a organizat rafturi speciale pentru cartea agricolă, pe probleme. Ea și-a format treptat o clientelă bună, pe care o înștiințează îndată ce primește noi lucrări cu caracter de specialitate.

Mai sînt și în alte localități librării conștiințioși.

Numai că doar cu o floare nu se face primăvară. În multe județe ale țării asemenea exemple constituie o adevărată „rara avis”. Să dăm cuvîntul unor lucrători din agricultură.

— Îmi place mult să citesc, să mă inițiez în cunoașterea utilajelor moderne, ne declara tractoristul *Florian DAȘU* din secția a 5-a Mărăcineni, a I.M.A. Poșta Cîlnău, județul Buzău. Dar, la librăria din comună nu găsesc niciodată lucrările de mecanizare, care să cuprindă noutăți. Discutam despre această deficiență deseori, fiindcă lucrurile stau la fel și la Cernătești, la Săpoca, la Săgeata, Găvănești, Scorțești sau Vadul Pașii, unde activează tractoriștii din secțiile noastre.

— Am căutat în zadar la librăriile sătești și la raioanele de specialitate ale magazinelor o serie de broșuri utile, în sprijinul cursanților la lecțiile agrozootehnice, din timpul iernii, preciza inginerul *Ferdinand PATRAȘCU*, director adjunct al Direcției agricole Bacău. N-am găsit, nu știm cine trebuie să selecteze și să dirijeze către sat astfel de lucrări. Cert este că noi, cei de la Direcția agricolă am întocmit, în colabo-

ANCHETĂ

rare cu Casa agronomului, o listă de broșuri, am înaintat-o Uniunii județene a cooperativelor de consum, dar măsurile așteptate n-au venit...

— Avem nevoie deseori de lucrări proaspete, recomandate în ziare și reviste, sublinia inginerul *Aurelia BREA-ZU*, de la cooperativa agricolă din Leordeni, județul Argeș. Uneori, titlurile respective ne sînt sugerate în cursul discuțiilor purtate lunar, la Casa agronomului din Merișani, unde sînt prezenți toți inginerii zootehniști. Dar, în comună cauți zadarnic asemenea cărți. În această situație, le căutam la marile librării din Pitești însă din precizările vînzătoarelor, lucrări cum sînt cele din colecția „În sprijinul specialistului” apărute în editura Agrosilvică — sosesc întotdeauna cu mare întîrziere sau deloc.

— Uneori, ne atrage atenția inginerul *Petre COSMESCU*, de la cooperativa agricolă din Olănești-sat, județul Vâlcea, aparițiile editoriale nu se află „în pas” cu lucrările. O carte despre tăierile la pomi sau plantarea răsadurilor de legume în cîmp, de pildă, ar trebui să se afle în librării neapărat la începutul primăverii. Din cite am verificat, de acest amănunt nu se ține seama, ca să nu mai vorbim de faptul că broșurile respective sînt dirijate către sat fără nici o sistemă, adică lucrări de pomicultură la șes și cele despre cereale, la noi, în bazine pomicole.

— Eu m-am obișnuit să-mi procur lucrările de care am nevoie prin librăria „Cartea prin poștă”, amintea inginerul *Constantin DAVID*, de la coo-

perativa agricolă din Zebil, județul Tulcea. Cărțile pe care le comand sosesc operativ, de obicei. Uneori însă au nevoie de urgență de cărți de specialitate brigadierii și șefii noștri de echipă. Neavînd suficient timp pentru comenzi la „Cartea prin poștă” se duc la librăria din comună. Aici găsesc însă... „Povești nemuritoare”...

Stăm de vorbă din nou cu *ing. Gabriel Manoliu*, directorul Editurii Agrosilvice.

— În ultimul timp, se manifestă din partea cooperatiei de consum o precauție nejustificată, atunci cînd e vorba de achiziționarea lucrărilor noastre. Se preferă broșuri de nivel elementar, în locul lucrărilor ce se adresează specialiștilor. Pe de altă parte, inventarierea lucrărilor de agricultură se efectuează foarte rar, cam o dată pe an. Din această cauză, nu se iau măsuri operative în vederea, unor recartări strict necesare, astfel încît o anume carte să fie dirijată în locurile unde este cerută. Concluziile cred că nu sînt greu de tras.

Am ținut să cunoaștem, în incheierea anchetei noastre, și punctul de vedere al lucrătorilor din Direcția cărții a Centrocop. Ne-a răspuns cu mult spirit autocritic, ce e drept, *tov. Irina DORDEA*, economist, care se ocupă îndeosebi cu cartea agricolă.

— În 1968 am întreprins o serie de acțiuni interesante menite să îmbunătățească vînzarea cărții agricole. Între altele, au fost expediate prin intermediul „Cărții prin poștă”, pe adresa a mii de specialiști din agricultură, prospecte și liste tipărite cuprinzînd numeroase titluri de lucrări noi și interesante.

La librăria „Cartea prin poștă” s-a asigurat, totodată, un sortiment bogat de lucrări agricole apărute în editurile noastre, organizîndu-se și o susținută popularizare a acestora. S-au inițiat, cu sprijinul Editurii Agrosilvice și o serie de consfătuiri județene, urmate de acțiuni de difuzare în masa specialiștilor. O anchetă-sondaj a stabilit, de asemenea, necesarul de carte agricolă pentru anul 1969.

— Acestea au fost în 1968. Dar în anul acesta?

— Ce e drept, ne-am rezumat doar la acțiunile din cadrul „Lunii cărții la sate”. Întrucît s-a constatat că prin raioanele de cărți din magazine nu se desface operativ și cartea agricolă, s-a hotărît ca, pe viitor, să o repartizăm doar librăriilor prin cele 39 de depozite județene.

În foarte multe comune încă nu există librării sătești, astfel încît situația existentă deja — obținerea lucrărilor agricole îndeosebi prin librăriile orașenești — ar fi continuată.

Ce e de făcut?

Firește, în primul rînd, librăria „Cartea prin poștă” să cuprindă absolut toate adresele brigadierilor, medicilor veterinari, tehnicienilor, contabililor, lucrătorilor repartizați la lucrări speciale în agricultură. În al doilea rînd, va trebui ca Centrocop să preia pentru mediul rural o cantitate mult mai mare de cărți, decît pînă acum, luîndu-se măsuri ca acestea să i se acorde absolut aceeași atenție ca și cărților de literatură, de călătorii, de știință popularizată, manualelor școlare etc.

În sfîrșit, credem că este necesar să se inițieze acțiuni mai complexe și mai eficace în vederea popularizării cărții agricole, astfel încît, atît existentul în depozite cît și noile apariții să fie cunoscut, pe cel mai scurt traseu posibil, de către cei cărora le sînt destinate.

AI. RAICU

Poșta redacției

Nicolae HADGRIA — comuna Vinga, județul Arad:

Diploma de absolvire a școlii de ucenici pentru industria alimentară nu vă scordă dreptul să susțineți examen de diferență la liceul de cultură generală. Pentru continuarea studiilor este necesar să urmați cursurile serale sau fără frecvență ale liceului de cultură generală. Adresați-vă și Inspectoratului școlar al județului Arad.

Ing. Victor ALEXE — comuna Topolog, județul Tulcea:

Direcția agricolă a județului Tulcea, căreia ne-am adresat în scopul lămuririi situației relatate, ne-a comunicat că la cooperativa agricolă unde lucrați mai erau de executat o serie de lucrări care impuneau neapărat îndrumările dumneavoastră. Vă rugăm să ne comunicați detaliat stadiul rezolvării problemei respective.

Maria POPESCU — Chirnoși, județul Ilfov:

Printr-o recentă modificare a Codului civil, apărut în Buletinul Oficial nr. 16 din 31 ianuarie 1969 s-a prevăzut că poprirea pe salariul tarifar și pe alte venituri este valabilă și în cazul în care debitorul pensiei de întreținere își schimbă locul de muncă sau este pensionat. În aceste cazuri, unitatea de la care pleacă debitorul este obligată să trimită prin scrisoare recomandată titlul executoriu unității la care s-a angajat debitorul, sau oficiului de pensii, care de la data primirii titlului devine terț poprit și va reține suma datorată drept pensie de întreținere, fără nici o altă formalitate.

Maria GURAU — Podul Iloaie, județul Iași:

Pentru ocuparea funcției de dactilografă se cer studii medii (liceale), sau să fi avut cel puțin 3 ani pînă în 1958 în funcția de dactilografă, conform prevederilor H.C.M nr. 1603/1958.

Ion VASILE — Topoloveni, județul Argeș:

Cadrele care îndeplinesc condițiile de studii și stagii pentru funcția de contabil I (fiind absolut al unei școli medii de cultură generală și al unei școli de specialitate economică cu o durată de 1-2 ani, și avînd o vechime de cel puțin 5 ani în funcții economice), pot ocupa funcția de revizor contabil, cu studii medii, în cadrul I.M.A., I.A.S. etc., dacă au în plus o vechime de 3 ani în funcții economice.

Vasile SURU — tehnician, Agrossem — Constanța:

Perioada cît ați efectuat stagii militare, lucrînd ca tehnician normator în cadrul unității militare, nu poate fi luată în considerare la stabilirea stagiului în funcție tehnică de specialitate pentru încadrarea în funcția de tehnician I horticol la întreprinderea „Agrossem”, decît în cazul în care activitatea tehnică desfășurată în perioada respectivă a fost în specialitatea în care urmează să fiți încadrat.

Gh. OLENICI — C.A.P. Crasnicea — comuna Coțușca, județul Botoșani:

Este necesar să ne precizați dacă cele relatate în materialul intitulat „Comisia” sînt fapte reale sau pur și simplu imaginate, în vederea scrierii unei povestiri. În primul caz, trebuie să știm, unde anume s-au desfășurat cele întimplute.

Paraschiv C. BĂLOI — comuna Vlădaia, județul Mehedinți:

Ne-am adresat U.J.C.A.P. Mehedinți, din partea căreia așteptăm în continuare răspuns.

Un grup de salariați de la laboratorul de selecție Rădăuți, județul Suceava:

Din cele relatate de dumneavoastră, nu vă încadrați în prevederile listei aprobate prin H.C.M. nr. 1149/1968 pentru a beneficia de concediu suplimentar.

Ing. Iuliu CSASZAR — șeful centrului teritorial de protecția plantelor Aiud, județul Alba:

Nu puteți beneficia de spor de vechime, întrucît Centrele teritoriale de protecția plantelor nu figurează în regulamentul aprobat prin H.C.M. Nr. 693/1960. În ce privește deplasările în interes de serviciu cu autoturism propriu, ele se pot efectua; Citiți răspunsul dat *tov. Ilie Sedănescu* — Băilești, județul Dolj, publicat la „Poșta redacției” în nr. 19 (344) din 4 septembrie 1969.

Foto: C. DUMITRU

Filatelia — o ocupație instructivă și educativă

Pentru a vă alcătui sau completa colecția dv. de mărci, vizitați ghișeele și magazinele filatelice

Pentru completarea colecțiilor dv., întreprinderea Filatelia, prin ghișeele și magazinele filatelice, pune la dispoziție ultimele noutăți filatelice din țară și străinătate precum și emisiuni de mărci mai vechi românești și străine, obliterate și neobliterate. De asemenea, vă puteți procura accesoriile necesare pentru păstrarea unei colecții de mărci: clasoare, albume, pensete, odontometre, poșete filatelice, lupe etc.

Întreprinderea „FILATELIA” achiziționează sortimente de mărci românești de: 200 diferite x 100; 300 diferite x 100; 500 diferite x 100; 750 diferite x 100; 1000 diferite x 100; 1500 diferite x 100; 2000 diferite x 100; precum și pachetele izolate de 100 buc. mărci românești, în orice cantitate.

FILATELIA înseamnă colecționarea și studierea mărcilor poștale și a altor piese filatelico-poștale auxiliare, ca de exemplu: plicurile prima zi a emisiunii, colițele, ilustrațiile maxime, întregurile poștale, obliteratele speciale, francaturile filatelice, documente de istorie poștală.

CE FOLOASE ADUCE FILATELIA ?

FILATELIA înseamnă, în primul rând, utilizarea rațională a timpului liber, dezvoltarea spiritului de observație, stimularea atenției și imaginației, educarea dragostei și stimei față de muncă. În același timp, ea diversifică preocupările noastre, ajută la perceperea și înțelegerea frumuseții din natură și viață.

CE NE INVĂȚĂ FILATELIA ?

FILATELIA constituie un mijloc lesnicios și eficient de îmbogățire a noțiunilor de cultură generală, de cunoaștere a vieții, obiceiurilor, culturii popoarelor, de familiarizare cu fauna și flora globului pământesc.

CUNOAȘTEȚI FILATELIE ?

FILATELIA aduce un aport prețios la însușirea temeinică a istoriei și geografiei, la îndrăgirea artei și literaturii, la lărgirea și aprofundarea limbilor străine, la cunoașterea celor mai importante evenimente ale vieții politice, economice, culturale, științifice, sportive.

A.B.C.-UL FILATELISTULUI

Pentru practicarea filateliei nu se cere o pregătire specială, îndelungată, nu este nevoie de aparatură costisitoare și complicată, nu este necesar talent sau înclinații artistice deosebite.

Pentru a deveni filatelist, este suficient ca în prima etapă să vă însușiți noțiunile elementare de filatelie teoretică și practică, să vă procurați un clasor, o pensetă, o lupă, mărci poștale și alte piese filatelico-poștale pe care doriți să le colecționați. Mai sînt necesare un catalog, un manual de filatelie sau o lu-

crare de inițiere în filatelie. Citirea cu regularitate a revistei „**FILATELIA**” vă pune în contact cu tot ce e nou în acest domeniu. La aceasta, se mai adaugă munca și operațiile de clasare a mărcilor, alcătuirea, aranjarea și sistematizarea colecției după anumite criterii unanim acceptate.

FILATELIA poate fi practică oricînd și oriunde, iarna sau vara, la munte sau la mare, acasă la masa de lucru sau într-un cerc filatelic.

CUM PUTEȚI DEVENI UN BUN FILATELIST ?

Înscriindu-vă de îndată într-un cerc filatelic. În cercurile filatelice se desfășoară o bogată și variată activitate de orientare și îndrumare filatelică, se organizează acțiuni filatelice potrivite vârstei, preferințelor și pasiunilor.

Înscriindu-vă în aceste cercuri și participînd cu regularitate și în mod activ la

ședințe, veți dobîndi treptat cunoștințe temeinice de filatelie.

PROCURAREA MĂRCILOR POSTALE ȘI A CELORLALTE PIESE FILATELICO-POȘTALE AUXILIARE

Puteți procura mărci prin: — decuparea lor de pe plicurile provenite din corespondența personală, a familiei, prietenilor, cunoșcuților, instituțiilor și întreprinderilor;

— prin cumpărarea plicurilor filatelice cu premii, care se vînd la chioșcuri, oficii poștale, magazine filatelice;

— prin cumpărarea seriilor complete uzate sau neuzate de la magazinele filatelice sau ghișeele P.T.T.R.;

— prin abonarea la mărci poștale românești și din țările socialiste (abonamentele se fac la magazinele filatelice și la oficiile poștale);

— prin schimb filatelic cu: a. membrii cercurilor filatelice;

b. colegi prieteni;
c. filателиști din alte orașe ale țării;
d. filателиști din străinătate.

CE COLECȚIONAȚI ?

La început puteți să colecționați mărci stampilate și ne-stampilate, în serii complete ori serii mici, sau chiar valori izolate din România și din diferite țări. Apoi, după un an sau doi, este bine să colecționați în special mărci din România sau dintr-o altă țară ori zonă geografică.

Mărcile dintr-o țară pot fi colecționate începînd cu o anumită perioadă, deoarece alcătuirea colecției complete este deosebit de dificil de realizat.

Mărcile puteți să le clasificați și după teme, subiecte. Alcătuirea unei colecții tematice oferă posibilități multiple pentru desfășurarea unei activități agreabile, instructiv-educative.

Pentru a obține indicații suplimentare în legătură cu modul de colecționare, adresați-vă filателиștilor mai vechi, responsabili de cercuri sau Asociației Filателиștilor din R.S. România.

CALEIDOSCOP

FRUMUSEȚILE PATRIEI

Pădurea exotică de pe... Dunăre

Cine ar fi bănuț? În plină Deltă a Dunării, între brațele Chilia și Sulina, pe grindul fluvio-marin Letea se află o pădure cu arbori și plante agățătoare care îi dau un aspect de vegetație tropicală. Este cea mai întinsă pădure din Delta Dunării (700 hectare) și unicul loc din Europa în care se află o oază exotică într-un peisaj atit de neașteptat. Pădurea este dominată de diferite specii de stejar (*Quercus pedunculiflora*,

Quercus lanuginosa) și plopi mari cu coroane bogate în frunziș argintiu. În jurul lor, cresc copăci, ierburi și liane agățătoare, cum este liana mediteraneană *Periploca graeca*, ce se urcă pe crengile arborilor înalți.

Un deosebit interes pentru cercetările botanice îl formează flora sclerofită de la aluviuni. Lumea faunei este reprezentată de numeroase păsări răpitoare din neamul vulturului și al șoimului, iar ca atracție cinegetică sitarii, care pot fi întâlniți în număr mare mai ales toamna.

La marginea satului Letea, din apropierea pădurii, o privește pitorească o formă de morie de vint, ce dau un farmec aparte acestor locuri.

Pentru conservarea vegetației din Pădurea Letea, această zonă a fost declarată rezervație naturală, constituind unul din cele mai originale monumente ale naturii din țara noastră

COLȚUL HORTICULTORULUI AMATOR

CE VASE ÎNTREBUIȚĂM LA CULTURA CITRICELOR

Culturile de citruși în încăperi se fac în voie de diferite mărimi, în funcție de dezvoltarea plantelor. Vasele în care plantăm lămii sau mandarinii, pot fi făcute din pământ ars, din ciment, vase de lemn ca: lăzi, hîrdaie etc. Ghivecele din lut ars sînt cele mai recomandate, deoarece în lunile de vară pot fi plantate (îngropate) complet în pământ cu scopul prevenirii încălzirii puternice a pămîntului din ele, care ar influența negativ dezvoltarea plantelor. Ele sînt practice, căci se pot muta mai ușor unde dorim, sînt mai ieftine și ușor de înlocuit. Cele mai răspîndite sînt cele nesmălțuite și cele cu diametrul deschiderii superioare de 12-34 cm.

Ghivecele și vasele de ciment se fac mai rar, deoarece sînt prea grele, mai scumpe se încălzesc și răcesc mai ușor, stînjînd culturile. Vasele de lemn: lăzile, hîrdaiele și ciuberele sînt bune fiindcă permit rădăcinilor să se dezvolte bine, însă prezintă inconvenientul că nu se pot îngropa vara în pământ din cauză că lemnul putrezește ușor și repede în

general, aceste vase trebuie să aibă la fund găuri prin care surplusul de apă să curgă afară; ghivecele de pământ, ars au un singur orificiu, însă la vasele de lemn se fac 3-7, în raport cu mărimea lui. De asemenea, la bază li se asigură mici suporturi, stîngii, ori piciorușe ca pe sub ele să existe un mic spațiu liber pe unde să circule aerul. Mărimea acestora se face în raport cu arbustul ce se va cultiva. Diametrul la partea superioară a vasului va fi de circa 12 ori mai mare decît diametrul plantei în acel loc și mai înguste la fund și mai largi la gură, iar înălțimea, cu cîțiva centimetri mai mică decît diametrul de la gură.

Se obișnuiește ca vasele să se vopsească în ulei la partea exterioră. Acest lucru nu este indicat, deoarece împiedică pătrunderea aerului la rădăcini. Se recomandă să fie văruiți, mai ales vara cînt sînt ținute afară.

Vasele folosite la culturile de interior trebuie să fie cît mai estetice ca, împreună cu arbustii ce se cultivă în ele, să formeze un decor unitar și cît se poate de ornamental. Forma influențează estetica ca și modelele alese. Ele ar trebui să se armonizeze cu mobila din încăpere — apartamentul, cabinetul unde sînt așezate. Ele trebuie să fie proporționale cu mărimea, (cum sînt prezentate în tabel).

Ing. Eugen LUBAN

Dimensiunile vaselor folosite în cultura citricelor, în raport cu vîrsta și mărimea

Vîrsta puieților și arbustilor	Dimensiunile vaselor		
	Diametrul la fund cm	Diametrul la gură cm	Înălțimea cm
Primul an la plantare	6-8	10-12	8-10
1-2 ani	10-16	16-20	14-16
3-4 ani	16-22	24-30	20-24
5-8 ani	24-34	40-50	35-40
9-15 ani	30-40	50-60	50

Animalele pot prevesti starea timpului?

Dacă peștii sar din apă și prind în zbor musculițele din aer ei prevestesc

prin aceasta venirea ploii. Peștele nu vine la momentă înainte de ploaie. Cînd într-o zi senină peștele încetează brusc să mai vină la undiță e semn sigur că timpul se schimbă și va fi urît multe zile în șir.

Înainte ploii, taurii și vacile ridică boturile în sus inspirînd lacom aerul. La apropierea ploii, vacile dau o cantitate mai mică de lapte ca de obicei; pisicile caută apă și beau în cantitate mult mai mare decît în zilele obișnuite.

Dacă găinile nu se fereș de ploaie și nu se ascund e semn că ea va fi de lungă durată. Cînd găinile se așează cît mai sus pe diferite obiecte, stîngii în grăd-nă, sub șopron sau din coteț e semn că ploaia se apropie. Cînd găinile „fac baie” în praful de pe șosea bătînd din aripi e semn sigur că a doua zi va ploua. Se consideră că

dacă seara vitele mîncîncă cu lăcomie nutrețul a doua zi neapărat va ploua.

Cînd cîinele se strînge ghem, va fi frig, dacă dimpotrivă se întinde și

doarme resfirîndu-și labele va fi timp frumos. Cîntatul cocoșului spre seară indică, de obicei, ploaie.

Vrăbiile prevestesc ploaia tăvălindu-se în colbul din drum. În preajma ploii, vrăbiile își umflă penele. Dacă în cursul unei îndelungate perioade ploioase dintr-odată se aud vrăbiile ciripînd se poate spera că în curînd vremea se va îndrepta. Croncîntul ciorilor însă prevestește timp urît.

Dacă ciocîrlițele umblă pe arătură e semn că va fi timp frumos. Dacă stau nemișcate și se umflă în pene va fi furtună. Rîndunelele zboară jos aproape de sol înainte de ploaie. Înainte de furtună păsările nu cîntă ci țipă, zboară repede și agitat, se roteșc. Tipetele bufniței prevestesc sosirea frigului.

DIN PROGRAMUL DE RADIO ȘI TELEVIZIUNE

pe săptămîna 21 - 27 septembrie

RADIO

BULETINE DE ȘTIRI: Duminică: programul I: 6.00; 11.00; 17.00; 24.00; 2.00; 4.00; programul II: 14.00; 23.00; 0.55; programul III: 19.30 În fiecare zi de lucru: programul I: 5.00; 6.00; 10.00; 11.00; 17.00; 18.00; 20.00; 24.00; 2.00; 4.00; programul II: 6.05; 12.00; 14.00; 21.00; 23.00; 0.55; programul III: 18.00.

RADIOJURNAL: Duminică: programul I: 7.00; 13.00; 22.00. În fiecare zi de lucru: 7.00; 13.00; 16.00; 22.00; programul II: 7.00; 16.00.

GAZETA RADIO: Duminică, luni, marți, miercuri, joi, vineri și sîmbătă: programul I: 19.00.

EMISIUNI PENTRU SAT: Duminică: programul I: Ora satului - 7.15; La ordinea zilei în agricultură - 19.20. În fiecare zi de lucru: programul I: Jurnal agrar - 5.30; La ordinea zilei în agricultură - 19.20.

TEATRU LA MICROFON

DUMINICĂ: programul II: 19.20 - Teatru scurt: „Fabula tainci bine păstrate”. Comedie de Alejandro Cassona. Traducere de Ioana Nadrag și Grigore Dima. Regia artistică Constantin Moruzan.

LUNI: programul I: 20.35 - „Ioana pe lemn”. Scenariu radiofonic de Iosif Petran. Regia artistică Paul Stratilat.

MERCURI: programul II: 21.00 - „Anna Karenina”. Dramatizare de M. Volkov, după romanul lui Lev Tolstoi. Traducere de Leonard Eremov. Adaptare radiofonică și regia artistică Mihai Zirra.

VINERI: programul II: 10.10 - „Institutorii” de Otto Ernst. Traducere de Paul Gusti. Adaptare radiofonică și regia artistică Ion Fintesteanu.

EMISIUNI MUZICALE

DUMINICĂ: Muzică populară: programul I: 6.05 7.45; 9.40; 20.15; programul II: 7.00; 12.45; 14.30; 21.20. Muzică ușoară și de dans: programul I: 6.05; 8.10; 9.40; 13.15; 14.00; 15.00; 18.15; 19.00; 20.35; 21.15; 21.45; 22.10; 22.40; 0.03-5.00; programul II: 6.00; 12.45; 14.30; 15.44; 17.00; 19.45; 21.40; programul III: 23.00.

LUNI: Muzică populară: programul I: 5.05; 5.05; 10.15; 12.30; 13.10; 15.00; 17.30; 20.10; programul II: 9.00; 13.30. Muzică ușoară și de dans: programul I: 6.05; 8.30; 10.15; 13.10; 16.20; 16.50; 18.30; 21.45; 22.20; 23.00; 0.03-5.00; programul II: 6.10; 7.10; 10.30; 12.15; 14.03; 17.00; 18.00; 21.05; 22.40; programul III: 17.00.

MARTI: Muzică populară: programul I: 5.05; 7.05; 10.05; 12.30; 13.10; 17.30; 20.10; programul II: 9.00; 22.40. Muzică ușoară și de dans: programul I: 6.05; 8.30; 10.05; 13.10; 16.20; 18.30; 20.30; 21.40; 22.20; 23.00; 0.03-5.00; programul II: 6.10; 7.10; 10.55; 11.50; 12.15; 12.45; 14.03; 15.30; 17.00; 19.55; 21.05; 21.35.

MERCURI: Muzică populară: programul I: 5.05; 7.05; 11.25; 12.30; 14.50; 17.30; 20.10; programul II: 9.00; 10.55; 22.42. Muzică ușoară și de dans: programul I: 6.05; 8.30; 10.05; 12.00; 13.10; 14.35; 16.20; 18.30; 20.30; 21.20; 21.40; 22.20; 23.00; 0.03-5.00; programul II: 6.10; 7.10; 10.55; 11.50; 12.15; 12.45; 14.03; 15.30; 17.00; 18.00; 19.00; 19.55; Programul III: 17.00.

JOI: Muzică populară: programul I: 5.05; 7.05; 11.30; 12.30; 13.10; 14.50; 16.50; 17.30; 20.10; 22.20; programul II: 9.00; 13.30; 16.40; 18.00; 21.05. Muzică ușoară și de dans: programul I: 6.05; 8.30; 10.10; 12.00; 13.10; 14.30; 16.20; 18.30; 20.30; 21.20; 21.40; 23.10; 0.03-5.00; programul II: 6.10; 7.10; 12.15; 14.03; 15.05; 17.00; 18.00; 20.10; 22.00.

VINERI: Muzică populară: programul I: 5.05; 7.05; 12.30; 13.10; 14.50; 17.35; 20.10; programul II: 9.00; 11.43; 13.40; 18.00. Muzică ușoară și de dans: programul I: 6.05; 8.30; 11.25; 12.00; 13.10; 14.35; 16.30; 16.45; 18.30; 20.30; 21.40; 22.20; 22.45; 23.50; 0.03-5.00; programul II: 6.10; 7.10; 12.15; 14.03; 15.30; 17.00; 18.00; 22.10.

SÂMBĂȚA: Muzică populară: programul I: 5.05; 7.05; 12.30; 13.10; 14.35; 20.10; programul II: 18.50; 22.40. Muzică ușoară și de dans: programul I: 6.05; 8.30; 11.30; 12.00; 13.10; 15.20; 16.20; 17.20; 20.30; 21.10; 21.40; 22.20; 23.00; 0.03-6.00; programul II: 6.10; 7.10; 10.30; 12.15; 13.00; 18.00; 19.00; 22.30; programul III: 22.30.

TELEVIZIUNE

DUMINICĂ: Programul I: 8.30 - Deschiderea emisiunii. De straja patriei; 9.00 - Matineu diminalic pentru copii și tineretul școlar; 10.30 - **ORA SATULUI.** Din cuprins: Anchetă emisiunii: „Termene fără termen”. Intruziuni nejustificate la realizarea planului de investiții în unitățile agricole. Din 7 în 7 zile (știri și reportaje). Ediția specială: Recoltarea porumbului. Muzică populară românească; 11.30 - Concert simfonic; 16.00 - Realitatea ilustrată TV - emisiune magazin; 17.00 - **FOTBAL:** Politehnica Iași - Universitatea Craiova (transmisiune de la Iași - re-priza a II-a); 17.45 - Campionatele europene de atletism. Transmisiune directă de la Atena; 19.00 - **TELEJURNALUL DE SEARĂ.** Buletinul meteorologic; 20.00 - Reportaj-anchetă: Poimișne; 20.30 - Miniatură muzicală (interviziu); 21.00 - Film cu trei stele: „Harvey”; 22.30 - **TELEJURNALUL DE NOAPTE** și buletinul meteorologic; 22.50 - **Telesport.** Programul II: 19.30 - **TELEJURNALUL DE SEARĂ.** Buletinul meteorologic; 20.00 - Medalion muzical: Paul Constantinescu; 20.30 - Seară de teatru: „Bătrînul” de Hortensia Papadat-Bengescu.

LUNI: 17.30 - **BULETIN DE ȘTIRI;** 17.35 - Lumea copiilor; 17.50 - Micii meșteri mari; 18.15 - Ateneul tineretului; 18.45 - Criterii. Carnet cinematografic; 19.15 - Cîntă corul ansamblului de cîntece și dansuri din Baia Mare; 19.30 - **TELEJURNALUL DE SEARĂ** Buletinul meteorologic; 20.00 - Între metronom și cronometru - emisiune-concurs; 21.00 - Roman folclor: „Lunga vară fierbinte” (XX). „De azi înainte”; 21.50 - Cadran - emisiune de actualitate internațională; 22.20 - Pe teme muzicale; 22.45 - **TELEJURNALUL DE NOAPTE** și buletinul meteorologic.

MARTI: 17.30 - **BULETIN DE ȘTIRI;** 17.35 - Lumea copiilor; 17.50 - Pentru pionieri și școlari; 18.15 - Criterii - Gong; 18.40 - Din lumea științei; 19.10 - Din cîntecele și dansurile popoarelor; 19.30 - **TELEJURNALUL DE SEARĂ.** Buletinul meteorologic; 20.00 - Seară de teatru: „Madame Sans-Gené” de Vic-

torien Sardou și E. Maréau; 21.50 - Film documentar; 22.00 - Prim plan. Acad. Al. Rosetti; 22.20 - **TELEJURNALUL DE NOAPTE** și buletinul meteorologic; 22.40 - Selecțiuni din Festivalul de muzică ușoară de la Split (Iugoslavia).

MERCURI: 10.00 - Limba franceză (reluare); 10.25 - Ce-ați dori să vedeți? Spectacolul de teatru „Domniț Glembay” de Miroslav Krleža; 17.30 - **BULETIN DE ȘTIRI;** 17.35 - Lumea copiilor; 17.55 - Studioul școlarii; 18.15 - Tele-universitatea; 18.45 - Tineri interpreți de muzică populară; 19.00 - **TRANSMISIUNE DE LA EXPOZIȚIA REALIZĂRILOR ECONOMIEI NAȚIONALE - ROMÂNIA 1969;** 19.30 - **TELEJURNALUL DE SEARĂ.** - Actualitatea în agricultură - ediție specială. Buletinul meteorologic; 20.00 - Tele-cinemateca; „Cei șapte samurai” (I). O producție a studiourilor japoneze; 21.20 - Reflector; 21.40 - Teleglob - emisiune de reportaje și documentare; 22.05 - **TELEJURNALUL DE NOAPTE** și buletinul meteorologic; 22.20 - Convorbiri literare.

JOI: Programul I: 16.00 - Limba engleză (reluare); 10.25 - Limba germană (reluare); 10.50 - Ce-ați dori să vedeți? Filmul artistic: „Inerare trecătoare”. O producție a studiourilor din R.P. Ungară; 17.30 - **BULETIN DE ȘTIRI;** 17.35 - Lumea copiilor; 18.00 - Studioul pionierilor; 18.30 - Consultație tehnică TV; 18.45 - Film documentar; 19.00 - Criterii. Arte frumoase; 19.15 - O interpretă îndrăgită a cîntecului ardelenesc; Maria Butacu; 19.30 - **TELEJURNALUL DE SEARĂ** Buletinul meteorologic; 20.00 - Translocor. Ce-ați făcut la... Paris?; 20.30 - **Avanpremieră;** 20.45 - Seară de teatru: „Cum va place?” de W Shakespeare (partea I); 22.00 - Tangourii celebre. Emisiune muzical-coregrafică; 22.20 - **TELEJURNALUL DE NOAPTE** și buletinul meteorologic; 22.40 - Varietăți pe peliculă. Programul II: 19.30 - **TELEJURNALUL DE SEARĂ.** Buletinul meteorologic; 20.00 - Concert simfonic; 20.45 - Emisiune literară; 21.00 - Film serial: „Răzbnătorii”. „Suferințele sărmanului George”.

VINERI: 10.00 - Limba rusă (reluare); 10.25 - Limba spaniolă (reluare); 17.30 - **BULETIN DE ȘTIRI;** 17.35 - Lanterna magică; 18.00 - Pentru pionieri și școlari. De la Pămînt la Lună (II); 18.30 - Balet: „Prințul cioplit în lemn”; 19.00 - „Mindru-i jocul pe la noi”. Program susținut de Ansamblul folcloric al Casei de cultură a sindicatelor din Reșița; 19.30 - **TELEJURNALUL DE SEARĂ** - Actualitatea în agricultură - anchetă TV. Buletinul meteorologic; 20.00 - Pe urmele unor propuneri; 20.30 - Tele-cinemateca: „Cei 7 samurai” (II); 21.45 - Muzică ușoară în interpretarea orchestrei Casei de discursi „Electrecord”; 22.05 - Reflector; 22.20 - Mult e dulce și frumoasă. Emisiune de limbă română; 22.45 - **TELEJURNALUL DE NOAPTE** și buletinul meteorologic.

SÂMBĂȚA: Programul I: 18.00 - Campionatul mondial de gimnastică artistică. Transmisiune de la Varna; 19.00 - „Cheia orașului” - emisiune-concurs; 20.00 - **TELEJURNALUL DE SEARĂ.** Buletinul meteorologic; 20.30 - Tele-enciclopedia; 21.30 - O seară cu chitara - emisiune muzical-coregrafică; 22.00 - **TELEJURNALUL DE NOAPTE** și buletinul meteorologic; 22.20 - Film serial: „Comisarul Maigret”. Castelul strîmb; 23.10 - Cîntece lăutărești. Programul II: 19.30 - **TELEJURNALUL DE SEARĂ.** Buletinul meteorologic; 20.00 - Cîntă formația de muzică ușoară „Savoy”; 20.10 - Recitalul de sîmbătă seară; 20.30 - Roman folclor: „Lunga vară fierbinte” (XX).

AGRICULTURA PE GLOB

VOR „ÎNGHIȚI” POLIESTERII OILE?

În ultimul timp, crescătorii de oi sînt puși în fața unei dureroase alternative: va supraviețui sau nu, lina, concurenței tot mai accentuate din partea fibrelor sintetice? Viitorul producției de lina — și deci în bună parte al ovinelor — este pus sub semnul întrebării, de vertiginoasa dezvoltare a industriei chimice.

Dacă cu doi ani în urmă se putea vorbi de un oarecare excedent al producției de lina, anul trecut, din cauza înlocuirii acestui produs în industria textilă, stocurile de lina nefolosită, pe scară mondială, s-au mărit simțitor. Lucrul devine explicabil, dacă amintim că, consumul de fibre sintetice s-a ridicat în 1966 la 22 la sută din totalul fibrelor folosite în industria ușoară, față de 21 la sută în 1965. Nu e lipsit de semnificație faptul că, în numai doi ani anteriori, acesta a înregistrat o creștere de cinci procente. Situația respectivă atrage după sine reducerea investițiilor pentru ovicultură, într-o serie de țări. Australia, cea mai mare exportatoare de lina, și-a redus în 1967 față de anul precedent, cu 6 la sută producția de lina, iar Africa de Sud și Uruguay — care se numără printre primele 5 țări mari exportatoare de lina; cu 13 și respectiv 1 procent. Noua Zeelandă și Argentina își micșorau și ele exportul cu 21 și 27 procente.

Evident, în același timp, au scăzut și importurile. Amintim doar câteva exemple. Una din cele mai mari importatoare — S.U.A., care consumă cam 60 la sută lina din import — acum doi ani a importat cu 32 la sută mai puțin lina față de anul anterior. Japonia, importatoarea nr. 1 își reducea în aceeași perioadă importul cu 6 procente, în timp ce Franța — cu 24 la sută, și R. F. a Germaniei — cu 30 la sută. Ultimele date privind indicii amintiți mai sus nu arată o redresare a situa-

ției. Specialiștii nu văd o eventuală îmbunătățire nici pentru viitorii ani.

Oameni de știință și diverși experți sînt angrenați actualmente într-un vast program de studii, care are drept scop mărirea gradului de competitivitate a lînii față de fibrele sintetice, în special pe planul calității.

O serie de studii sînt coordonate de Secretariatul Internațional al Lînii. Există însă și programe naționale îndreptate către același scop.

În Noua Zeelandă s-a înființat recent primul laborator de cercetări din lume destinat obținerii de animale adaptate unei producții mari de lina de calitate înaltă. În Australia oamenii de știință de la Laboratorul de cercetări Ross — în apropiere de Sydney — urmărind căile fiziologice ale producerii lînii, au pătruns pînă în... stomacul oilor. Cu ajutorul unui tub ei au introdus aici caseină. Producția a sporit cu 300 la sută. (Despre aceste in-

Turmă din Noua Zeelandă, una din marile țări producătoare de lina din lume

teresante experiențe, cititorii „Agriculturii” au fost informați la timp).

În materie de furajare unele experiențe efectuate în Canada au avut în vedere alimentarea oilor cu lemn de... plop, după ce acesta a fost tratat cu aburi, la o temperatură de pînă la 180°C. De fapt, talajul din lemn de plop insilozat — scrie revista „Feed-stuffs” din S.U.A. — este folosit de multă vreme de fermierii canadieni.

Se are în vedere, de asemenea, și starea de sănătate a animalelor, care concură în mod egal la calitatea și cantitatea de lina. Menținerea sănătății oilor are o mare importanță, de exemplu, în prevenirea gîturii și fragilității lînii. Pentru a mări producțiile, oilor le-au fost puse „șube” din material... plastic care, pe timp rece, mențin o temperatură ce favorizează sporirea producției de lina. A fost creat și tunsul... chimic, operație care presupune consumarea unor substanțe chimice datorită cărora după o anumită perioadă, lina se desprinde cu mare ușurință, chiar cu mina.

Toate aceste eforturi sînt întreprinse de oamenii de știință cu convingerea că lina are calități care o fac încă de neînlocuit. Aceste calități oferă și crescătorilor de oi credința că în competiția cu fibrele sintetice, lupta nu este pierdută.

M. NICOLAE

ÎNSEMNĂRI DE CĂLĂTORIE

PĂDURILE FINLANDEI

Țară a contrastelor, Finlanda se prezintă vizitatorului cu o natură aspră, care i-a deprins pe locuitorii săi să chibzuiască și să persevereze în muncă. În călătoria făcută prin această țară ne-a impresionat, totuși, frumusețea peisajului, dominat de păduri și lacuri. Pretutindeni, șoselele sînt străjuite de masive de pini sau brazi, plopi ori mestecenți. Pe cursurile de apă, plutesc tot timpul bușteni.

Pădurile sînt aurul Finlandei. Ele ocupă o suprafață de 22 milioane de hectare — circa 70 la sută din teritoriul — concentrată în deosebi în sudul și centrul țării. Păstrarea patrimoniului forestier preocupă pe fiecare finlandez, chiar și pe orașeni. De altfel, aici există și o zicală: „Cind

tai un copac, sădești doi”. Aceasta explică faptul că, deși exploatarea masei lemnoase a cunoscut o intensificare în ultimii ani, cu urmare a noilor fabrici ce s-au construit, suprafața pădurilor a rămas cam aceeași.

Tăierile sînt limitate în jurul cifrei de creștere anuală a pădurilor — 43 milioane de metri cubi. De menționat că, în Finlanda, din cauza condițiilor naturale specifice, perioada medie de creștere a unui

copac este de 70-80 de ani. De la plantare și pînă la tăiere se aplică o serie de metode de întreținere, menite să sporească productivitatea pădurilor și să asigure o fibră de bună calitate.

La Asociația centrală a industriei lemnului din Helsinki, ca și la fabricile vizitate din orașul Pori, am constatat aceeași preocupare pentru conservarea patrimoniului forestier, pentru valorificarea superioară a masei lemnoase. Industria

prelucrării lemnului are o veche tradiție aici, trecînd prin toate etapele de dezvoltare. Înainte de război, principalul produs era cherestea. În prezent, Finlanda se situează pe primele locuri în lume în ce privește producția de celuloză și hirtie. Producția anuală de hirtie de ziar, de pildă, se ridică la aproape 2 milioane de tone. Cea mai mare parte din această producție se exportă în diferite țări.

Pentru a face față competitivității pe plan mondial, industria forestieră se modernizează pas cu pas. În acest scop, utilajele necesare sînt fabricate în țară, din care multe sînt livrate și la export. De asemenea alături de Institutul de cercetări pentru industria hirtiei și celulozei, în fiecare fabrică au luat ființă laboratoare dotate cu aparatură modernă. Specialiștii de aici rezolvă împreună atît problemele curente, cît și cele de perspectivă pe care le ridică perfecționarea procesului de producție.

Pădurile Finlandei se întind spre nord pînă în Laponia, ținut situat dincolo de Cercul Polar Arctic. Aici copacii sînt scunzi, cresc mai încet, în masive mici și chiar izolați. Abia către Oceanul Înghețat de Nord, locul pădurilor este luat de tundră, presărată și aceasta de numeroase lacuri.

La Rovaniemi, centrul administrativ al Laponiei, am auzit un proverb popular plin de tîlc: „Fără pădure, Finlanda ar fi ca un urs fără blană”. Iată de ce, în „țara cu miștii de lacuri” pădurea și industria lemnului se bucură de cea mai mare atenție în cadrul economiei.

DIN ȚĂRILE SOCIALISTE

Arhitecții proiectează...

oaze

Arhitecții proiectează case, orașe, teatre, chiar și amenajările interioare pentru locuințe. Dar arhitecții proiectează și... oaze. Aceasta pentru că oazele noi trebuie să fie și ele realizate pe baze strict științifice, raționale. Cuvîntul „realizat” sună cam straniu cînd este vorba de oaze, dar el cuprinde o vastă sferă de activități de cucerire a pustiurilor, începînd cu aducerea apei, și terminînd cu construcția terenurilor de sport necesare viitorilor locuitori.

În cadrul vastului program de irigații, care se realizează în prezent în Uniunea Sovietică, există și unul despre care s-a vorbit mai puțin. Este vorba de irigarea stepii Karșinskaia — pustiul situat în R. S. S. Uzbekă. Potrivit acestui program, urmează să fie redată agriculturii în viitorii zece ani 1 000 000 ha de terenuri fertile, care în prezent sînt neroditoare din cauza lipsei de apă. Problema apei va fi rezolvată în anul 1971 prin terminarea construcției unui canal de 200 km care pornește de la fluviul Amudaria. Dar numai apa nu este suficientă. În primul rînd este nevoie de oameni, de oameni care vor locui și vor munci în oaza... care nu există încă.

Sau mai bine-zis există, dar deocamdată numai pe planșele arhitecților. Pe aceste planșe se pot vedea așezări cochete pentru cîte cinci mii de locuitori, înzestrate cu tot confortul modern, cu grădini și ștranduri, cu cinematografe și centre comerciale. Va trece un an și cele existente astăzi doar în proiecte vor deveni o realitate, realitate care va însemna noi așezări pe harta Uniunii Sovietice, noi terenuri redată agriculturii.

Într-un podiș,

altădată

pustiu

Podișul Pinares-de-Mayari din provincia Oriente a fost considerat întotdeauna un ținut cu un sol sărac în substanțe nutritive. Țăranii aveau chiar o zicală: „La Pinares nu se seamănă nimic, Pinares nu dă nimic”.

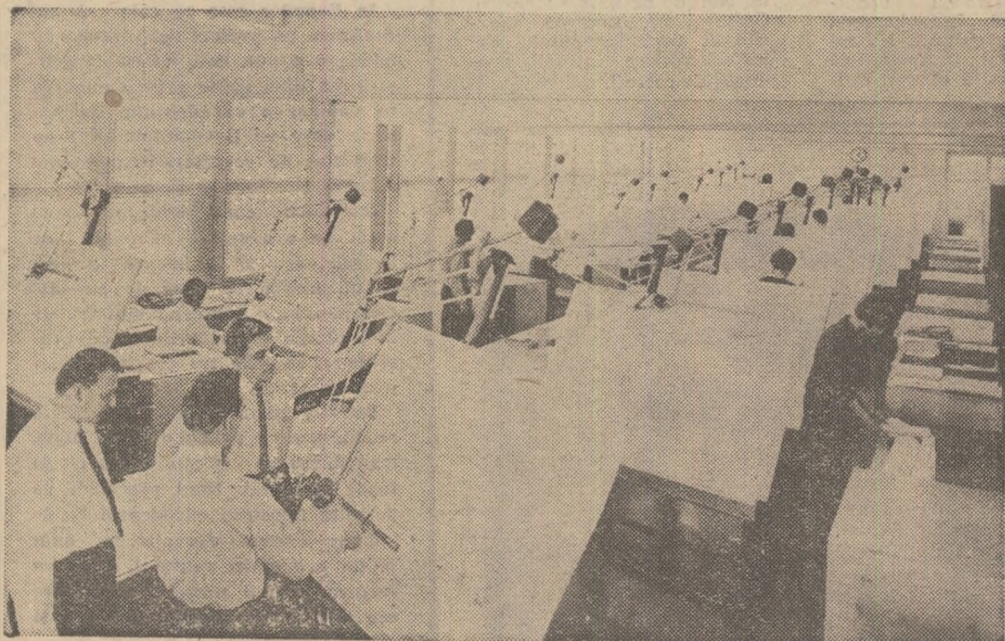
Bogăția podișului constă numai în fier și pături. Orbite de pasiunea de cîștig, întreprinderile imperiale din Felton și Las-Bahamas jefuiau fără milă aceste bogății. Au tăiat pădurile, au exploatat prădalnic subsolul așa încît, treptat, podișul s-a transformat în pustiu.

Revoluția populară alungind pentru totdeauna din Cuba pe exploatarea străini, a deschis posibilități pentru dezvoltarea economiei. A fost elaborat un „plan de sădire a 12 milioane de pini”. La chemarea guvernului tineretului țării a participat cu entuziasm la împăduriri, la organizarea legumiculturii. Au început apoi lucrările de valorificare a podișului Pinares-de-Mayari. Aici, clima este deosebit de favorabilă pentru cultura legumelor. S-a hotărît ca Pinares-de-Mayari să se specializeze în producția de roșii, pepeni, ardei, varză, ceapă și altele. Planul a fost realizat.

Solul podișului a fost îmbogățit cu îngrășăminte chimice. Pe cîmpii s-au creat rezerve de apă pentru irigații. Laboratorul pedologic și stația meteorologică create de Academia de Științe ajută la refacerea structurii solului, la mărirea fertilității lui.

În afară de legume, pe podiș cresc și culturi specifice cubane — canavalia și alfalfa. Frunzele și tulpinile de canavalia sînt folosite ca îngrășămint organic. Alfalfa conține multe proteine care se adaugă în hrana celor 3 000 de vaci de rasă ale gospodăriei din acest raion.

În prezent Pinares-de-Mayari este o regiune bine amenajată, plină de verdeață. Această victorie se datorește în mare măsură muncii entuziaste a oamezilor și tineretului.

Aspect din biroul de proiectare de la Societatea „Rauma-Repola”

Vasile CIAUȘU